

Ajos

atjuk, hogy zgalom régi tagja, nyu- Partizán an elhunyt. 1-én (szer- tó Munkás-

volt mun- ket a rava- talozójában.

tttsága, ztertánácsa, etség.

nkás-paraszt sítéséhez, a séséhez. gíróként is, tőként is volt. Tetteit mindig szim mércével mivel hasz- bet a nép- tesen járta nista ag- t, keresve a valóságban mit a hazai, apasztalotk

igen nagy hazai mező- etközi elis- mezőgazda- tszervezésé- szilárdításá- zásától, an- akoztatásáig leges feladat aban, telje- bit.

nyugdíjas- munkása ma- nek. munkássá- gas kiün- t, tulajdo- bi között A társaság Ér- A Szocialis- demrendnek, szet Hatalo- nnek és a ág Erdem- nacionalista s elismeré- as külföldi zti. (MTI)

Kialista bóján

zatát, Bakó főmunkatár- ta, a Napló íváló Mun- vették át. jelen volt MSZMP Po- naak tagja, a elyettese és Központi B- zezető-helyet- seket Bajnok ár, a Mi- Tájékoztatói ke adta át. (MTI)

ások

közleked- ről 13.30 óra 0-kor indul és 4-én aszabolcs ál- folyó pályá- unkák miatt or, 10.50-kor éli-pályaud- nduló sze- nautóváros- rülő útvena- l 6-ig a Ba- nduló buda- ról 12.25-kor svonatoknál e állomások e autóbuszok (TI)

Érdekvédelem és szövetkezeti demokrácia

Beszélgetés dr. Czibalmos Bélával, a TOT főtítkárával

Termelőszövetkezeti mozgalmunk decemberben tartja negyedik kongresszusát. A legfőbb testület számot ad az MSZMP XI. kongresszusa, valamint a Központi Bizottság 1978. március 15-i határozata alapján végzett munkájáról. Meghatározza a párt XII. kongresszusának határozataiból és a VI. ötéves tervből adódó szövetkezetpolitikai teendőket. A két szövetkezeti kongresszus közötti időszak eredményeiről beszélgettünk dr. Czibalmos Bélával, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának főtítkárával.

Milyennek látja a szövetkezeti mozgalom fejlődését a termelésben, a műszaki fejlesztésben?

A közös gazdaságok dolgozóinak áldozatkész munkája nyomán az V. ötéves tervben a növénytermesztés 18 százalékkal meghaladta az 1975. évi. A kenyérgabona- és a kukoricatermelés magas színvonalon folyik. Egyenletesen növekedett a cukorrépa, a napraforgó és a lucerna hozama, s még sok tartalék rejlik a rét- és legelőgazdálkodásban, a melléktermékek hasznosításában. Öt esztendő alatt 24 százalékkal bővült az állattenyésztés. A háztáji és kiegészítő gazdaságok termelése pedig 1980 végére meghaladta a 34 milliárd forintot, ami a mezőgazdasági össztermelés csaknem harmadát teszi ki. Az elmúlt öt évben hitellel és állami támogatással együtt 85 és fél milliárd forint értékű beruházás készült el. A szövetkezeti vagyon elérte a 160 milliárd forintot, ami 68 százalékkal több mint 1975-ben volt.

A nagyüzemeknek csaknem egynegyede, másfél millió hektáron nehézségekkel küzd a gazdálkodásban. A kedvezőtlen termőhelyi adottságok, a költség- és árviszonyok ugyanis nem állnak arányban a fejlesztéssel. Minthogy ezeknek a gazdaságoknak a termékeire is szükség van, felkarolásuk ösztönözött támogatásuk társadalmi érdeke. A Minisztertanács határozata szerint január 1-től módosulnak a mezőgazdasági nagyüzemekre érvényes ár- és pénzügyi szabályozók egyes elemei. Ennek megfelelően új intézkedések ösztönzik a kedvezőtlen termőhelyi adottságú, az átlagnál gyengébb minőségű földeken gazdálkodó üzemeket. Az eddig kedvezőtlen adottságúnak nem jelölt, de átlagosan 17 aránykoronánál nem nagyobb értékű szántókkal rendelkező nagyüzemek 1982. január 1-től külön árkiegészítést kapnak a gabonafélék, a vágómarha és a vágójuh, valamint a bogrós gyümölcsök értékesítése után.

Hogyan működtek a demokratizmus fórumai a szövetkezetekben?

Az önkormányzat számos új vonással gazdagodott, és szervezete igazodott a megváltozott szövetkezeti méretekhez. Ezzel még inkább alkalmassá vált a tagok döntési és ellenőrzési jogainak gyakorlására. A legfőbb fórum továbbra is a közgyűlés; jelentőségét nem csökkenti, hogy hatáskörre mérséklődött. A küldöttgyűlés ma érdekegyeztető szerepet tölt be. Az úgynevezett munkahelyi kisközösségek pedig fontos fórumai lettek a szövetkezeti demokrácia gyakorlásának. Segítik a munkahelyen dolgozó tagok, családtagok, alkalmazottak jogainak és kötelességeinek helyes gyakorlását, a közösségi tudat, a felelősségérzet fejlesztését.

Ezeket kívánjuk erősíteni a nyolcvanas években is.

A két kongresszus között javult a káder- és személyzeti munka a közös gazdaságokban, és ennek nyomán a szövetkezetek vezetése is erősödött. Egyre több jól felkészült és vállalkozó szellemű vezetővel gazdagodik a mozgalom. A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa rendszeresen élt a kormányzati munkában való részvétel lehetőségével. Megfelelő együttműködést alakított ki a minisztériumokkal, valamint a szövetkezetek működésében és gazdálkodásában érdekelt országos intézményekkel, ezzel is hozzájárulva a mozgalom támogatásához.

Hogyan valósult meg az érdekvédelem a gazdaságokban?

Történelmi jelentőségű, hogy befejeződött a nemzedékváltás a termelőszövetkezetekben. Ma már a közös gazdaságok alapítóinak csupán tíz százaléka dolgozik. Helyükbe fiatalok léptek, akiket vonz a mezőgazdaság. Az elmúlt öt esztendőben a termelőszövetkezeti tagok biztosítási ellátása a többi dolgozóval azonos színvonalra került, így például megszűnt a nyugdíjkorhatárban levő különbség is. A szövetkezeti nyugdíjasok száma ma már meghaladja a félmilliót. Évről évre többen kapnak ugyanolyan összegű családi pótlékot, mint a munkások, alkalmazottak. A gazdaságok anyagi erejükhez mérten javították a tagok szociális helyzetét, megszervezték az üzemi étkeztetést, a munkásszállást. Kedvező hatással volt a tagok életkörülményeire a fizetett szabadság rendszeresítése, a munkahelyek korszerűsítése, a kulturális és a sportrendezvények szervezése. A szövetkezetek jelentős erőfeszítéseket tesznek dolgozóik lakásépítésének támogatására, de a reális igényeknek csupán egy részét sikerült kielégíteni.

Lezárult a kongresszusi irányelvek vitája. Ezek során milyen tapasztalatokat szereztek a nagyüzemekben?

Különösen sok bírálat érte a felvásárló vállalatokat, a mezőgazdasági gép- és alkatrészellátást. Ezen a VI. ötéves tervidőszak során feltétlenül javítani kell. Szó esett arról, hogy a szövetkezetekben dolgozó szakembereket jobban meg kell becsülni, letelepedésüket támogatni kell. A kongresszus célja, hogy a szövetkezeti törvény módosításával és egyszerűsítésével a tagság és a nagyüzemek kapcsolata erősödjék. Napirendre kerül az a javaslat, amely azt szorgalmazza, hogy az ipari és mezőgazdasági üzemekben egységes legyen a gyermekgondozási, az öregségi és a rokkantsági segély, valamint az özegei nyugdíj. Szó lesz arról, hogy egészségügyi és kulturális fejlesztésekkel a falu és a város közötti különbség tovább mérséklődik. Ezeket kívül az MSZMP XII. kongresszusának szövetkezetpolitikai határozataiból adódó feladatok szerepelnek majd a beszámolóban. Az életszínvonal megőrzése, a melléküzemági tevékenység felkarolása, a közös érdekeltég alapján a nagyüzem és a háztáji gazdaság egységének elmélyítése, a gabona- és húsprogram megvalósítása. Ezek mind gazdasági, társadalmi életünk továbbfejlesztését szolgálják.

Mentusz Károly

Melyik a rugalmas?

A VÁLLALATOK MÉRETE ÉS A RUGALMASSÁG ÖSSZEFÜGGÉSEI

A rugalmasság fogalma bevont gazdasági életünk szótárába. S tegyük hozzá rögtön: rugalmasságról szinte mindig a vállalati méretek kapcsán beszélünk. A nagyvállalat rugalmatlan, a kisvállalat rugalmas — mondhatjuk. Magyarul: a nagyvállalat képtelen alkalmazkodni a környező gazdaság viszonylag gyakran változó körülményeihez, nehezkesen tud beilleszkedni az új helyzetbe, mindig lépéshátrányban van — míg a kisvállalat akár napok alatt tud változtatni a termékstruktúráján, különösebb nehézség nélkül teljesít váratlan megrendeléseket.

Csakhogy a dolog nem ilyen egyszerű — még akkor sem, ha az imént leírt, s

valóban gyakran hangoztalott érvek-ellenérvek tulajdonképpen megállják a helyüket. Mert nézzük csak: mi szükséges ahhoz, hogy a vállalati szervezet alkalmazkodóképes legyen? Kell hozzá például olyan termékstruktúra, amely egyáltalán lehetőséget ad a változtatásra. Kellene jó szakemberek, akik nemcsak egy-egy munkafolyamat, hanem többféle feladat végzésére is alkalmasak. A kellő műszaki felszereltséget természetesen alapfeltételnek tekintethetjük. Ne feledkezzünk el még valamiről: a gyors alkalmazkodóképességhez szükség van kellő informáltságra is.

lalattal szemben valószínűleg versenyképtelenné válik a kisüzem.

Ha most arra gondol az olvasó: akkor mégis, miért vannak Magyarországon kiváló eredményeket produkáló szövetkezetek és gyengécske nagyvállalatok, a kérdésre könnyű feleletet találni. Két eset lehetséges — természetesen továbbra is hangsúlyozva példánkat és gondolatmenetünk leegyszerűsítését. Az első: nem összehasonlítható szervezeteket hasonlítunk össze. Az iménti példánál maradván, nem vethet össze a Debreceni Ruhagyár sok irányú tevékenységével egy olyan szövetkezetet, amelynek egész évi kapacitását kitölti egy nyugat-európai cég számára végzett bér munka. Az eredmények itt nem a rugalmasságon múlnak.

A másik eset — és sajnos, igen gyakori —, amikor egyszerűen a hozzáértéssel, kitünően irányított kisvállalat vagy éppen szövetkezet (az imént említett hátrányai ellenére) a nagyvállalat fölé emelkedik. Eppen azért, mert a nagyvállalatnál nem, vagy rosszul használják ki a szervezet adta lehetőségeket.

A rugalmasság feltételei

Nézzük meg, vajon a felsorolt néhány szempontnak — amelyek természetesen nem jelentik a rugalmasság összes kritériumát — milyen vállalati méretek felelhetnek meg leginkább? Kedvező termékstruktúra, jó szakemberek, megfelelő műszaki színvonal — feltételezhető akár nagy-, akár kisvállalatnál. A kellő informáltság azonban — mert itt világgiazi tendenciák időben való felismerésére; a belső piaci helyzet várható alakulásának, a divatirányzatok, vásárlói igények időbeni követésére; s egyéb, ehhez hasonló dolgokra gondolunk — csakis megfelelő apparátus fenntartásával képzelhető el.

Vegyük egy konkrét példát, hasonlítsuk össze, mondjuk egy képzetelebbi ruhagyár és egy ugyancsak képzetelebbi ruházati szövetkezet helyzetét. Tételvezetők fel persze, hogy mindkettőt sorozatban gyárt konfekciót — a sorozatnagyság csak a vállalati méretekben múlik. S az egyszerűség kedvéért tegyük fel még azt is, hogy mindkét szervezetben magas színvonalú, nyereséges termelés folyik.

Mit jelent ekkor a rugalmasság? A válasz egyszerű: követni a gyorsan változó divatot, sőt, esetleg eredeti újdonságokkal jelentkezni a piacon. Elképzelhető-e ez Európa divatcentrumaiban való gyakori jelenlét, a fontos kiállítások

kon, bemutatókon való rendszeres részvétel nélkül? És a kellő informáltság után még szükség van tervezői gárdára — nem is akármilyenre! —, kísérleti üzemre, piackutató apparátusra — hogy ismét csak néhány feltételt említsünk. Ez az a pont, ahol a nagyváll-

Méreték és termelési feladatok

Akkor hát milyen kapcsolat van a vállalati szervezet méretei és a rugalmasság között? Attól tartok, sokkal lazább az összefüggés, mint azt manapság, a kisvállalkozásokról szólva, oly gyakran hangoztatjuk. Sokkal inkább arról van szó, hogy a termelés bizonyos szféráiban, bizonyos gyártmányok előállítására alkalmasabb a kisvállalat, mint a nagyüzem. Ha a szervezet nagysága és a termelési feladatok között nincs meg ez a kapcsolat, rugalmatlan vállallattal találkozunk — akár kicsi az, akár nagy. Mint ahogy nevelésnek lennie kisszövetkezetet alapítani acélgyártásra, épp oly észszerűtlennek látszik játékgyártásra vagy kis sorozatú luxus-ruhadarabok előállítására nagyüzemmel létrehozni. (Még akkor is, ha esetleg akad egy-két kivétel — például a híres Lego játékgyár.)

Egyetlen kérdés maradt még hátra. Akkor mégis, miért beszélünk annyit a ha-

zai nagyvállalatok jelentős részénél tapasztalható mezevességről, rugalmatlanságról? Egyszerűen azért, mert a szóban forgó szervezetek többsége indokolatlan összehasonlások, bekebelezések folytán született, s a korábban rugalmas egységek így váltak csontmerevvé. Csakhogy itt nem a vállalati méretekkel adódik a rugalmatlanság, hanem a hibás, a foglalkoztatottak létszámát és a termelési érték nagyságát elsődleges szempontnak tekintő koncepcióból.

Helytelenül cselekszünk tehát, ha rugalmasságot emlegetve szembeállítjuk egymással a kisvállalatot és a nagyvállalatot. Olyan gazdasági szervezeteket kell inkább „követelnünk”, amelyek leginkább alkalmasak az adott termelési feladatok megoldására. Mert ha sikerül megtalálni ezeket a szervezeteket, feltehetően kevesebb okunk lesz a rugalmasság számonkérésére is.

Görbőblyi László

Műszaki fejlődés-korszerűsödés ÚJ NÖVEKEDÉSI PÁLYÁN GAZDASÁGUNK

A közgazdasági szakkönyveket és szakfolyóiratokat olvasva néhány éve azt lehet megállapítani, hogy a közgazdák intenzíven keresik annak lehetőségét, hogy a magyar népgazdaságnak a nehéz körülmények ellenére is kedvező helyzetet biztosítsanak.

A Közgazdasági Szemle 1981. 10. számában megjelent tanulmányok nemcsak gazdaságunk gondjait elemzik, hanem a bajok orvoslásának lehetőségeit is feltárják. Kiemelkedő jelentősége van Hoós János Gazdaságfejlesztésünk új növekedési pályájának jellemzői című írásának. A szerző rámutat arra, hogy a fejlődés és a növekedés nem azonos fogalmak. Lassúbb ütemű növekedés mellett is lehet kedvező fejlődés. Ugyanis a társadalom tagjainak nemcsak az az érdeke, hogy halmozzák az anyagi javakat, hanem, hogy ésszerűen ki is használják azokat.

Néhány évvel ezelőtt Hoffmann Istvánnak, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem docensének vezetésével hazánkban is megkezdődött a háztartás-gazdaságtan kialakítása, amelynek egyik feladata kidolgozni a családok ésszerű gazdálkodásának, az anyagi javak hatékony hasznosításának módjait. A családok racionális gazdálkodásának alapját azonban hosszú távon csak az optimális gazdasági növekedés biztosíthatja. Hoós János

tanulmányában megvizsgálja a hosszú és rövid távú növekedési tényezőket, de azt is kifejti és bizonyítja, hogy ezek között szoros összefüggés van. Gondolatainak legfőbb értéke gazdaságunk új növekedési pályájának meghatározása. A szerző rámutat arra, hogy növekedésünknek keresetvezérelt növekedéssé kell átalakulni, hangsúlyozza a hatékony kereslet fontosságát. Az utóbbiak csak akkor tudnak megfelelni, ha azt az elérhető árnál kevesebb költséggel tudjuk kielégíteni. Hoós János felveti azt a döntési problémát, hogy érdemes-e teljesen kihasználni azokat a termelési tényezőket, amelyek nem a hatékony kereslet kielégítésének megfelelően működnek. Rávilágít arra, hogy jobb egyes erőforrásokat kihasználatlanul hagyni, mint rossz hatékonysággal üzemeltetni. Így a gazdaság munkaerő- és kapacitásértelmezéshez juthat.

A szerző ezen megállapítása igen fontos, ugyanis ennek egyik eredményeként mérselkelhető a munkaerő iránti túlkéréslet, végsősoron jobban érvényesülhet a munka szerinti elosztás törvénye is. Hoós János nem foglalkozik azzal, hogy azokat az erőforrásokat, amelyeket egy gazdálkodó egység nem tud hatékonyan működtetni, hogyan csoportosítsák át a megfelelő területekre. Szabó Kálmán akadémikus már korábban bebizonyította az eszkö-

zök ésszerű áramlásának szükségességét, az indokolt tokeáramlást.

Földes Károly szintén a Közgazdasági Szemle 10. számában az alábbiakat mondja: nagyobb érdekeltséget kell kialakítani abban, hogy a kevésbé hatékonyan működtető termelőlapok birtokosai eszközeiket olyan területekre áramoltassák át, ahol azoknak hozama nagyobb. Megemlíti például a kapacitások bérbeadásának lehetőségét. Az eszközcsoportosítás nagymértékben hozzájárulna az évtizedek óta turáni átokként jelentkező beruházási piac feszültségének enyhítéséhez. Ha népgazdaságunkban megoldjuk az ésszerű eszköz-átcsoportosításokat, nagymértékben hozzájárulhatunk a gazdasági növekedés meggyorsításához, az életszínvonal javításához.

Hoós János tanulmányában kifejti, hogy a jövőben nem annyira az új erőforrások volumene, hanem a műszaki fejlődés, pontosabban a korszerűsödés határozza meg a gazdasági növekedés ütemét. A korszerűsödés színvonala elsősorban az ember képességétől és a képességek kiaknázásától függ. Egyre inkább időszerűvé válnak Széchenyi gondolatai: „Nem a körmőci és a selmeci arany a földben a gazdagság forrása, hanem a jól elrendelt munka, szóval az ésszerű és a nemzeti gazdaság talpköve.”

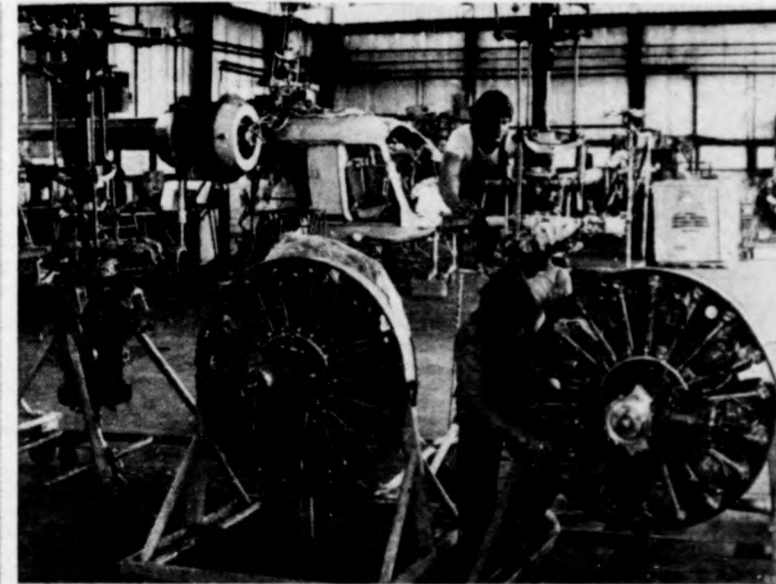
Dr. Takács Imre

A merevszárnyú repülőgépek közül az M-18 „Dromedár” a bemutatón

Növényvédelem a magasból

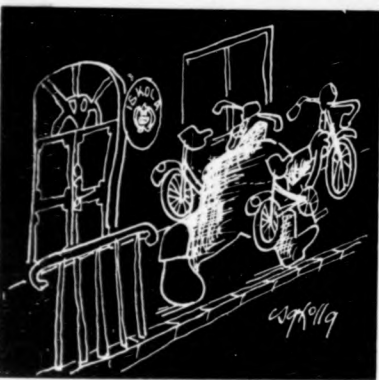
A mezőgazdasági földek felett megsokszorozódtak a munkájukat végző helikopterek, repülőgépek. Az 1957 óta működő szolgáltatás nagymértékben segíti a mezőgazdaság kemizálását. Míg 1957-ben háromezerháromszáz hektáron, addig 1980-ban több mint négy millió hektáron végezték el a növényvédelmi munkákat.

A KA-26 típusú helikoptert a legkisebb csavarig átvizsgálják (MTI-fotó: Balaton József felvételei — KS)

SZÓVÁ TETTÉK

Kerékpár volt, kerékpár nincs

zépiskola negyedik osztályos tanuló. A múlt év őszén végül sikerült megvásárolnunk a biciklit, amit nagy becsben tartottunk, egészen október 8-ig. Ekkor ugyanis, valaki „megszabadított” tőle bennünket.

Az említett napon fél 5 óráig volt foglalkozás az iskolában. A két kerékpárt összeláncolva, lelakatolva hagytuk az iskola kapuja előtt. Még világos volt, mégis volt mersze az ismeretlen ügyeskedőnek, hogy elvigye a kerékpárokat. Most aztán hiába keressük a Wigr 3 és a Csaba típusú járműveinket.”

Hány „f”-fel írjuk

A megye 47-es számú főútja elég forgalmas. Legalább egy fél éve felfedeztem Zsáka határában egy italkimérest. Nem a vendégszeretete miatt jegyeztem meg és figyelemmel fel rá, hanem a felirata miatt. Kíváncsi voltam, mennyi ideig olvashatom még a Büffé elnevezést ajtaja felett. Fél évnél tovább nem bírtam, túrelmem elfogyott, s ezúton teszem szová a látottakat. Bizom benne, rövidesen a helyes felirat — büfe — jelenik meg ennek a vendéglátó-

helynek a homlokzatán — írta Eles András.

Kevés a barna kenyér

„Nemrégben a debreceni Jerikó utcai boltban örömmel fedeztem fel a Szolnok megyei Sütőipari Vállalat tószegi részlegében készült barna kenyeret” — írta

Gyarmati István, debreceni levélírónk. „Sajnos, csak egyszer sikerült vásárolnom belőle, azóta sem találok ilyen kenyeret.

Régóta olvashatjuk újságokban, hallhatjuk a rádióban és a tv-ben, mennyivel egészségesebb a barna kenyér a fehérenél. Pesten már több boltban árúsítanak ilyen termékeket, melyeket az ország különböző sütőipari vállalatai gyártanak. Sajnos, Debrecenben ritkán kapható barna kenyér. Mikor várható, hogy nálunk is gyakrabban vásárolhatunk barna kenyeret vagy hasonlóan tápláló új sütőipari termékeket?”

Ki hagyta ott?

Debrecenben, a Móricz Zsigmond úton látható a fotón is megörökített betonkupac. Fogalmunk sincs arról, ki akart megvalni egy kisebb rakomány betontól ily módon? Csak találgatni tudjuk: magánépítetők nem-

igen lehetnek — ók tán nem pazarolnak ennyire —, de akkor ki? Vagy nem pazarlásról van szó, hanem tárolásról? Bármelyikről is, egyik sem a legszabályosabb megoldás. (Töröcsik László felvétele)

PARKOKÉRT, FÁKÉRT, VIRÁGOKÉRT

A rendszeres ellenőrzés egyik hatása az volt, hogy szerkesztőségünkben megsaporodtak a panaszos levelek. Ugyanis jónéhányan hevesen tiltakoztak a zöldterületvédelmi csoport munkája ellen. A tiltakozók azok voltak, akik kocsijukkal fűvön, parkokban parkiroztak, ezért egyre-másra kapták a bírságoló cédulákat. A felháborodók többsége azért emelt szót, mert véleményük szerint ők nem a parkban, a fűvön hagyták kocsijukat, hanem olyan elhanyagolt területeken, amelyek csak valamikor lehetnek parkok. Védekezésük nem fogadható el, hiszen a házak előtti fák, az elültetett virágok, az ágyások még akkor is zöldterületet alkotnak, ha gondozásukra nem fordítottak eddig kellő figyelmet.

Igy aztán nem álltunk ki egyik panaszos kérésre mellettl sem. Véleményünk azokról egyezett meg, akik a rendeletet alkották, akik a

zöldterületvédelmi csoportban dolgoznak, nem utolsósorban azokéval, akik városunk zöldterületéért aggódnak. Azt hiszem, nem kell emlékeztetni senkit sem arra, hányszor közöltünk olyan közérdekű bejelentést, amelyek írói szigorúbb intézkedéseket sürgették a fák, a parkok rongálói ellen.

Nos, a korábbinál szigorúbb rendelet született, s a zöldterületvédelmi csoport dolgozói rendszeresen tartanak ellenőrzéseket városunkban. Augusztus végéig 957 esetben alkalmaztak helyszíni bírságoló, és közel ötszázszor kezdeményezték szabálysértési eljárást. S mindezt miért? A legtöbb kárt a zöldterületeken labdarúgó-mérkőzések idején követik el a gépkocsivezetők. Általában a Pallagi úton, a DOTE előtti területen, a Nagyerdei körúton és

az Ády Endre, valamint a Lefkovicz Vilmos utca közötti részen jelölnek ki ilyenkor parkozási helyeket, mégis a parkerdőben hagyják sokan a kocsijukat, és úttest és a járda között. Ki érti ezt? Nagyon sok gondot okoznak a kutyatulajdonosok is, mert a tiltó rendelkezések ellenére a parkokba, játszótérre viszik állataikat.

Említhetném még számtalan formáját a károkozásoknak, hiszen nem tudni miért, ebben nagyon leleményesek vagyunk. Holott kézismert, hogy a zöldterületek pusztulásának komoly következményei vannak. Ezek között említhetjük az esztétikai, az egészségügyi és a pénzügyi következményeket. A zöldterületeket figyelmen kívül hagyva, vagy szándékosan rongálók évente egyre nagyobb összegű kárt okoznak, holott ezt a

pénzt más, hasznosabb célokra is el lehetne költeni. A károk helyreállítása nemcsak költséges, de időigényes is. Hosszabb időbe telik a helyreállítás és több vesződséggel jár, mint az új telepítés.

Félreértés ne essék, nemcsak a járókelők, az autósok, a virágokat tordelő okoznak kárt a környezetben. De azok is, akik egy szabad területen szervezendő esemény helyét úgy jelölik ki, hogy azzal lehetőséget adnak a fű letaposására, a virágok letiprására. Vagy építkezések, javítások úgy történnek, hogy felvonulási területnek a parkot, az ösvényt tekintik.

Kertjeink, virágaink, bokraink mindannyiunkké. Az üres, beültetlen földterületeket nem tönkretenni kellene, hanem virágokkal, szemet- győnyörködhető zöldnövénnyel telerakni, díszíteni.

(Balogh)

feladó: _____

LEVELEZŐLAP

A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ postája

4024 III

Az oldalt összeállította: Balogh Júlia

RENDELETEKRŐL RÖVIDEN

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1981. évi 19. számú törvényerejű rendelete a muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi 9. számú törvényerejű rendelet módosításáról és kiegészítéséről. (Megjelent a Magyar Közlöny 59. számában.)

A természet és a társadalom olyan kiemelkedő tárgyi, irásos és egyéb emlékeit, amelyek a természet alakulásának és a társadalom fejlődésének pótolhatatlan, jellegzetes bizonyítékai, a törvényerejű rendeletben meghatározott módon kell védelemben részesíteni, a nemzeti, illetőleg az egyetemes kultúra számára megőrizni, tudományosan feldolgozni és hozzáférhetővé tenni. E Akadémia elnöke által kinevezett Ásatási Bizottság engedélye alapján szabad végezni. Az ásatáshoz természetvédelem alatt álló területen (barlangban) az illetékes természetvédelmi hatóság engedélye is szükséges.

A törvényerejű rendelet többek között szól arról, hogy muzeális közgyűjteményben őrzött muzeális emléket az ország területéről ideiglenesen vagy véglegesen kivinni csak a megfelelő

A munkügyi miniszter 10/1981. (IX. 29.) MÜM számú rendelete a bedolgozók foglalkoztatásáról. (Megjelent a Magyar Közlöny 60. számában.)

Idézetek az általános rendelkezések közül: bedolgozóként foglalkoztatható minden olyan személy, aki a munkajogi szabályok szerint munkaviszonyt, illetve a szövetkezeti jogszabályok szerint szövetkezeti tagsági viszonyt létesített. Bedolgozó munkaviszony — írásban — határozott vagy határozatlan időre, illetőleg meghatározott munkára létesíthető. Ez a munkaviszony bármely fél részéről közös megegyezéssel bármikor megszüntethető.

A munkavégzés helye a bedolgozó személyi igazolványába bejegyzett állandó, illetve ideiglenes lakása vagy a megállapodásban meghatározott telephely. Ez utóbbi nem lehet olyan munkahely, ahol a munkáltatóval munkaviszonyban, tagsági viszonyban álló dolgozók végzik munkájukat. A bedolgozóknak kiadható munkamenyiséget a kollektív szerződésben, illetve a munkajogi szabályzatban kell szabályozni. A munka kiadásával egyidejűleg meg kell határozni és a munkalapon rögzíteni a munka elvégzéséért járó díjazást.

A rendeletben szó van még a biztosított bedolgozó munkaviszonyra vonatkozó különleges szabályokról.

Ezek közül említjük: a biztosított bedolgozó a munkaviszonyban állókra vonatkozó szabályok szerint alap- és pótszabadság illeti meg, a szabadság idejére átlagkeresetet kell fizetni.

Ez a rendelet 1982. január 1. napján lép hatályba.

Az egészségügyi miniszter 13/1981. (X. 16.) EÜM számú rendelete a szociális otthonokról és szociális intézetekről szóló 3/1981. (III. 8.) EÜM számú rendelet módosításáról.

A szociális intézményi át- helyezésre, illetőleg a gondozás megszüntetésére vonatkozó javaslatot, kérelmet a tanács felügyelet alá tartozó szociális intézmény esetében az annak székhelye szerinti illetékes városi tanács végrehajtó bizottságának egészségügyi feladatot ellátó szakigazgatási szerve-

VÁLASZ

a Hol táncoljanak? című cikkre

A Hajdú-bihari Napló október 6-i számában megjelent „Hol táncoljanak?” című cikkben sok vámospércsi fiatal nevében írt panaszt közöltünk: a helyi ÁFESZ megszüntetése Róna éttermében a tánczenekart és helyette népi zenekart szerződötetett szeptember 15-től, így megszűnt a táncolás lehetősége. A fiatalok viszont kevésnek tartják a művelődési házban havonta egyszer rendezett bált.

Sarudi Sándor, a Vámospércs és Vidéke ÁFESZ elnöke a fiatalok panaszára a következőket válaszolta:

„Az 1980. október végén átadott Róna éttermünk modern létesítmény. Ennek megfelelően igyekeztünk ott zenét is szolgáltatni. Idén szeptember 15-ig két zenekart váltotta egymást: az egyik beatzenekar, a másik tánczenekar volt.

Tény, hogy szeptember 15-én mind a tánczenekart, mind az étterem vezetőjét eltanácsoltuk a szövetkezet től. Ennek oka az volt, hogy nem tudtak megfelelni a feladatoknak és elvárásoknak, sem a zene szolgáltatásában, sem az étterem vezetésében.

Szövetkezetünk vezetősége azon igyekezett és igyekszik, hogy továbbra is kielégítse a lakosság, ezen belül az itt élő és dolgozó fiatalok szórakozási, táncolási igényeit. Ezért hiányoljuk, hogy a levélíró a fiatalok nevében elfelejtette megírni, hogy minden héten egy alkalommal discóműsorral bővítettük a szolgáltatásunkat, bővítve a szórakozási lehetőségeket, válto-

zatosabbá téve a zenei szolgáltatást.

Fentiekől függetlenül a népi zenekar a közel egy-hónapos működése alatt egyes- és szalonzenét is játszott, repertoárjában szerepelt az operettmuzsika, a népi, valamint a tánczene is.

E válasz megírásakor (október 21.) a népi zenekar helyett új beatzenekar játszik az étteremben. A népi zenekar megszüntetése nem a leírt panasz miatt, hanem más okból történt.

Éttermünkben elsősorban a lakosság szabad idejének kulturált eltöltését kívánjuk biztosítani az esti étkezéssel. Meg kell jegyezni azt is, hogy községünkben minden KISZ-alapszervezet megfelelő kulturális programmal rendelkezik, ebben táncolási lehetőséget biztosító rendezvényekkel is. Ugyanígy — a levélíró által is említett — művelődési ház is.

Köszönjük a fiatalok észrevételét. Igyekezzünk a zene szolgáltatásait is a kívánt szintre emelni.”

A PANASZT KIVIZSGÁLTÁK

Van megoldás

Szeptember 1-i számunkban polgári tudósítónk írt arról, hogy egyre nehezebb helyzetben vannak azok az emberek, akik saját házuk javításához igyekeznek kivitelezőt találni. Főleg a kisebb munkák elvégzése okoz gondot az idősebb embereknek. Írásunkban a továbbiakban azt sürgetjük, hogy jó lenne valamilyen hatékony megoldást találni a javítások elvégzésére.

Írásunkra Struba József, a olgári Nagyközségi Közös Tanács elnöke részletes tájékoztatást küldött.

„Polgáron jelenleg 162 kisiparos áll különböző szakmákban a lakosság rendelkezésére. Ezen kívül a megyei Szolgáltatási Vállalat 14 embert foglalkoztat, akik feladata ugyancsak a lakosság részéről adódó munkák elvégzése. Eppen az az idős ember — de a fiatalabb sem —, aki házműves szakmában a legjobb az ellátás. Kilencvenegyen rendelkeznek iparendelőlyel.

A községünkben jelentkező építőipari munkák túlnyomó többségét a kisiparosok végzik. Tevékenységük eredményeként az elmúlt öt évben több száz új lakást ültettek fel, illetve építettek meg. Ilyen mérvű kivitelezés nélkülük nem valósulhatott volna meg. Ugyanekkor tár-

sadalmi munkavégzésben is igen nagy részt vállalnak, főleg a kommunális feladatok teljesítésében. A legutóbbi ünnepi tanácsülésen, ahol többek között a társadalmi munka végzését értékelte a tanács, az első díjat az egyik kisiparos tanács tag körzete nyerte. Jelenleg ismereteink szerint a közműves kisiparosok rendelkeznek szabad kapacitással bármilyen felújítási munkák elvégzésére.”

Örülünk, hogy Polgáron ilyen jó a helyzet, s reméljük levélíróknak azóta már kijavították a házat. Megjelent írásunkban igyekeztünk úgy fogalmazni, hogy az elmondottak ne csak Polgárra vonatkozzanak. Tettük ezt azért is, mert ismerve olvasóink leveleit, ilyen irányú tapasztalataink nagyon vegyesek. Nincs irigylésre méltó helyzetben az az idős ember — de a fiatalabb sem —, aki házműves szakmában a legjobb az ellátás. Kilencvenegyen rendelkeznek iparendelőlyel.

A községünkben jelentkező építőipari munkák túlnyomó többségét a kisiparosok végzik. Tevékenységük eredményeként az elmúlt öt évben több száz új lakást ültettek fel, illetve építettek meg. Ilyen mérvű kivitelezés nélkülük nem valósulhatott volna meg. Ugyanekkor tár-

Dofon

Nem vagyok prúd, sem alszermérs de szabados sem. A káromkodást meg egyenesen primitívnek tartom. Vallom, hogy a csúnáj beszélni embernek éppoly sivár, szegényes a lelkivilága, mint a nyelvezete. Tudják ezt persze mások is, akik ki tudja miért, sikkból, divatból, vagy egyszerűen, mert már tanult emberek között is ragadós — átvesszik, mi több, használják a „kötőszavakat”.

Használják, utcán, munkahelyen, buszon, villamoson, s ha ott, akkor már otthon is. Miért ne? Kinek mi köze hozzá? S a nyilatkozó értelmű, nyelvileg rendkívül fogékony, az néhány éves gyerek, hallja, megtanulja, továbbadja. S ha akad olyan család, amelyik nem fogadja be a divatos „szókincsent” — mert higgyék el, akad —, az bizony velem együtt csodálkozik, amikor asztallapig érő csemetéje a legvalogatottab stílusban önti dalba a lovak s más emlősök bizonyos testrészeit. S ha mindez otthon történik, még a „jobbik” eset. De amikor zsúfolt járműveken pirit rá a kicsi a szülőre, s mindezt szokásához híven fortisszimóban... Jobb fel se nézni, vagy azonnal leszállni. Mert az utasok között alig van, aki a szülőre szegezett vádló vagy megvető pillantások helyett esetleg azt kérdi:

— Az óvodában hallottad a pajtásaidtól? Nem szabad ilyeneket mondani!

S hogy végül is melyik a leghatásosabb módszer a fel- nőttelek s egymást ösztönösen utánzó gyerekekkel kapcsolatban, a pedagógusok is vitatják. Az értelmes beszéd, magyarázat mellett azonban — idegállapotától, türelmetől függően — elcsattan olykor egy-egy pofon is. Az árthatlan gyerekarcon, a meggondolatlan, önmagukat még a gyerekek érdekében sem fegyelmező felnőttek miatt. S mint ahogy a gyerekek értetlenül kérdeik, én is megkérdem: — Miért rajtuk csattan?

— té —

ban megjelent
ospércsi fiatal
Z megszüntet-
tte népi zene-
szűnt a tánc-
rtják a műve-
FÉSZ elnöke a

a zenei szol-

iggetlenül a
a közel egy-
dése alatt ve-
zenét is ját-
rjában szere-
tmuzsika, a
a tánczene is
gírásakor (ok-
népi zenekar
zenekar ját-
ben. A népi
ntetése nem
miatt, hanem
ent.

n elsősorban
bad idejének
ését kíván-
az esti étkéz-
ell jegyezni
községünkben
alapszervezet
urális prog-
kezik, ebben
véget biztosí-
ényekkel is.
levélró által
művelődési

fiatalok ész-
szünk a zene
s a kívánt

AK

végzésben is
vállalnak, fő-
lis feladatok
A legutóbbi
ülésen, ahol
a társadalmi
értékelt a
díjat az egyik
tag közzete
is ismereteink
es kisiparosok
tábad kapacit-
felújítási
sere."

ay Polgáron
et, s reméljük
zóta már kit-
Megjelent
keztünk úgy
az elmon-
polgárra vo-
ttuk ezt azért
olvasónk le-
nyű tapasztal-
vegyesek.
mélto hely-
ember — de
—, aki ház-
k felújításá-
épitőipari
igazó kispá-
növekedése
al könnyebbé
ők, az építte-
vállalkozók
nkurrenciája
nem fogják
nyira munkát
abb szolgálja
égedettségét.

bados sem.
ek tartom.
ppoly svár,
ják ezt per-
vutból, vagy
ragadós —

llamoson, s
ni köze hoz-
ül fogékony,
vábbadja. S
be a divatos
ízony velem
betje a leg-
adás emlíők
rik, még a
trit rá a ki-
fortisszimó-
lni. Mert az
vádlo vagy

em szabad
dszer a fel-
ekkel kap-
mes beszéd,
türelmetől
Az ártatlan
g a gyere-
tt. S mint
érdem:

— fé —

Helyettesítve

I.

NÉPMŰVELŐK

Egy sárréti kisközség kulturális életének feltérképezésére tettem lépéseket a múltkoriban, de jószírvél már a téma küszöbén felbotlottam, s nem jutottam tovább. Nem, mert a művelődési ház vezetője gyermekgondozási szabadságon van és helyettese — akárcsak a gyepen levő könyvtáros helyett dolgozó fiatalasszony — legjobb jóakarata ellenére sem ismeri úgy a területét, mint elődje. A szükség szülte személyi változást ezeknek az intézményeknek a munkája is megsínyli: alábbhagy a lendület, megcsappannak a jó kezdeményezések, érezni a szakértelem hiányát.

Mert a munkahelyüket valamilyen ok miatt otthagyo szakképzett népművelők he-

lyére a legtrikább esetben kerülnek közművelődési szakemberek, vagyis a munkájukat képzéssel végzők. A vidéki közművelődés örökös gondjáról, a helyettesítésről szóló jegyzet megírására csábított kezdetben a sárréti példa, mígnem kiderült, hogy a kérdésnek sokkal több összetevője van, mint amit egyetlen település esetében tapasztalhatunk. Hiszen szakképzetlen — találmokra kiragadott példa — a miképcérsi művelődési ház vezetője is, helyettesítve dolgozik Hajdúhadház közművelődési életének irányítója; Kokadon volt olyan esztendő, hogy többen váltogatták egymást, néhány éve pedig Vámospécsen adták egymásnak a kilincset a művelődési ház szerződéses alkalmazottai.

Elegen vagy kevesen?

A szülés, elköltözés, pályamódosítás, miégyb okozta fluktuáció önmagában még nem lenne nagyobb gond, mint az élet számos más területén, csakhogy a művelődési otthonok hálózatában amúgy is kevesen vannak azok, akik a munkájukhoz szükséges képzés birtokában teszik dolgukat. Hogy ne beszéljünk a levegőbe: Hajdú-Biharban, a megyeszékhely intézményeit kivéve, 124 főfoglalkozású népművelő dolgozik, közülük hetvennyolcan diplomával, negyvenhatan viszont a nélkül. S lám, milyen jóindulatú a statisztika! Az említett kimutatás ugyanis a szakképzettek közé sorolja például a katedrát otthagyo tanárt, akinek főiskolai végzettsége, szakmai képzését az iskolában, de már nem az új munkahelyén, a művelődési házban. Jellemző adalék továbbá, hogy a negyvennyolcan kezdők, az ő járatlanságukat tehát az évek során kialakuló gyakorlat, a szakmai rutin hiánya is tetézi.

A közművelődés hivatásos apostolainak tapasztalata az, hogy a képzés nem gyöz léptést tartani az igényekkel. A debreceni Tanítóképző Főiskolán, hogy szűkebb pátriánkban belül maradjunk, megszünt a népművelés szak. A nyíregyházi megmaradt ugyan, de valamilyen tanár

szakkal párosítva. S ha valaki, mondjuk, magyar—orsz szakra jelentkezik, de helyhiány miatt orosz—népművelésre veszik fel, ezt a szakpárosítást semmiképpen sem azért vállalja, mert a közművelődés munkása szeretne lenni... Kevesebben — kevesen — végeznek tehát, s a jelenség országos. Okai? A szakma csekély presztízse („a pedagógus a tantervi előírások alapján tanít — mondta valaki —, de a népművelőnek hiába van közművelődési munkaterv, szinte mindenki beleszól, mit hogyan csináljon”) éppúgy megemlítendő, mint a kedvezőtlen munkakörülmények (esti, hétfői elfoglaltság és sok többletmunka) és a szakma kialakulatlan követelményrendszere.

Leginkább ezen a területen van magára utalva az ember. Ez az érzés már a pályaválasztást is erősen befolyásolja, vagy ha akkor nem is jelentkezik határozottan, annál erősebb később. A nők például nem szívesen vállalják egyszemélyes intézmény vezetését, mert tudják, hogy ha majdani anyai örömeik elé néznek, a helyettesítés bizonytalanságába fullad mindaz, amit nem csekély fáradsággal megteremtettek. Zsákán is, Nagyhegyesen is ezért döntött az igazgatónő úgy, hogy a gyehelyett csak a húsz hét szülesi szabadságot veszi igénybe.

Tíz távollevő

A 124 főállású népművelőnek több mint a fele nő. Előnyösödő szakma? Kétségtelenül. Hatvanháromjuk közül huszonheten igazgatói, harminchatan előadói munkakörben dolgoznak. De mert nők, több szerepük van, s ezek egyike, az anyai sokszor hosszabb időre elszólítja őket a munkahelyükről. A megye művelődési házaiból jelenleg tizen — három igazgató és hét előadó — vannak gyermekgondozási szabadságon. A távollevőket lehetőség szerint szakképzett népművelőkkel helyettesíteni a munkáltatói jogot gyakorló helyi tanácsok feladata lenne — de hát hol találunk e meghatározott időre szóló, szerződéses állásokra képesített jelentkezőket? Nem javít a helyzeten, hogy lakásról szó sem lehet és a fizetés is kevés — a közlönnybeli pályázatok így aztán eredmény nélkül hirdettek meg.

A művelődési ház azonban nem állhat üresen. Kapuja megnyílik ezért valamelyik frissen érettségizett helybeli fiatal előtt, aki még nem talált kedvére való állást és terveit érlelendő, megragadja ezt a munkaalkalmat. Hozzáértésük hiánya, járatlanságuk azonban nyomat hagy az intézmény munkáján. A szakképzés megszerzésére nemigen ösztönzi őket semmi. Még ha még is kedvelik a munkájukat, tudják, csak addig lesz szükség rájuk, amíg elődjük gyereke el nem éri az óvodás kort és az anya ismét dolgozhat.

E sajtós személyi körülmények miatt egyszer az

egyik, másszor a másik intézmény kerül az átmenetiség lagymatag állapotába. A szakképzetlen „népművelők” nem támaszkodnak a társadalmi vezetőségre sem, s nincs, aki fogná a kezüket. Lennének, persze, szakképzett helyettesítők is: átjárhatna a szomszédos község művelődési házából vagy — ahol a gyehelyett kétten dolgoztak — magára vállalhatná távollevő kolléganője munkakörét. Erre azonban, egyelőre, semmi sem ösztönzi őket. legalábbis a helyettesítés pénzügyi szabályozásának hiányosságaira vall, hogy azok sem kapnak az alkalmon, akik tehetnének, mert nincs mód arra, hogy kellőképpen megfizessék őket. Míg más munkahelyeken a beralapnak őt, a művelődési intézményekben csak egy százaléka a jutalmazási keret. A Közalalmazottak Szakszervezete 1980-ban tartott IX. kongresszusának határozata már szorgalmazza ugyan, hogy a másokat helyettesítőket, a távollevő munkáját túlórában, többletmunkaként végzők legalább a jutalmazásban lépjenek elő, de még erre sincs példa.

Kezdetnek pedig az sem lenne rossz: ha ezáltal csak néhány szakképzett lenne főlőslegessé a képzéssel rendelkezők vállalkozókedve, máris eredményesebb munkát lehetne végezni — helyettesítve is.

(Következik: Könyvtárosok)

Juhani Nagy János

ÚT A ZENÉHEZ

IFJÚSÁGI HANGVERSENYEK A BARTÓK TEREMBEN

Délelőtt tíz óra. Az Arany Bika Szálló elé autóbuszok érkeznek Berekböszörményből, Berettyóújfaluból: iskolás gyerekek kászálódnak le róluk, s özönlenek a Bartók Terem felé. Összevont ifjúsági hangversenyre igyekeznek, a Filharmónia szervezésében Mozart Varázsfuvola című operájának egyrészletét kerestmetszetét hallgatják meg.

Fönt, a lépcső tetején Kertész Gyula, a Csokonai Színház főrendezője áll sötét öltönyben és cigarettázik. Ő a műsor szövegírója: immár negyedik alkalommal vállalkozott arra, hogy Szabó László karmesterrel összeállítsák a bemutatandó anyagát. Néhány szót váltunk, miközben a zenekar és a közönség is elfoglalja helyét. Az ajtók

bezárulnak, Kertész Gyula a pódiumra lép, s közvetlen hangon, mesészerű formában, az általános iskolás gyerekek képzésvilágához igazodva beszélni kezd a műkeletkezésének történetéről, cselekményéről, sajátosságairól. Miután kellőképpen felkeltette a nézők figyelmét — áhítatos csend honol a teremben —, bejelenti a karmestert, s hamarosan felcsendülnek a Varázsfuvola nyitányának dallamai.

Ez is rendben kezdődött — nyugtázza a színpad mögött Demeter Lajos, az Országos Filharmónia megegyező kirendeltségének vezetője, az országosan egyetűző kezdeményezés fő szervezője. — Először 1954-ben, Út a zenéhez címmel készítettünk ismeretterjesztő

hangversenyekkel a Vig moziban, de akkor nem tudtuk fizetni a vidékiek útiköltségét. Ezt négy éve a Kulturális Minisztérium magára vállalta, úgyhogy ismét megindíthatjuk a sorozatot. Először a Bánk bánnal, majd a Hány Jánossal, tavaly pedig a Pomádé király új ruhájával ismerkedhettek meg a gyerekek. Jelenleg 8600 bérletesünk van, a koncerteket egy héten át hétfőtől péntekig, naponta két alkalommal tartjuk.

Nagy élmény a gyerekeknek az összevont hangverseny — kapcsolódik a beszélgetésbe Gróza Ferenc, a berekböszörményi művelő-

dési ház igazgatója. — Két éve még csak 150 bérletesünk volt, számuk azóta a kétszeresére emelkedett; szinte veszekedtek a belépőkért.

A Bartók Teremben egy-más után hangzanak fel a Varázsfuvola csodálatos részletei a Csokonai Színház énekesek előadásában. Az öltözőfolyosón gyülekeznek a Maróthi kórus tagjai: ők is részesei a hangversenynek. Van néhány jelenet, amely kisebb létszámú együttest kíván; ekkor találkozom Fejes Mártonnal, a MÁV Filharmonikus Zenekar harsonnásával.

Sokkal jobb, hogy a koncerteket nem vidéken, hanem itt, Debrecenben, összevontan tartják — magyarázza. — A Bartók Terem pódiumán elfér a zenekar, a kórus és az énekesek is; ilyen körülményeket vidéken nem tudnak biztosítani. Pedig ez az előfeltétele annak, hogy a mű valóban úgy szólaljon meg, hogy minden szépsége és gazdagsága kibontakozhasson.

Lassan a fináléhoz ér a bemutató. Beesonok a terembe, nézem a feszülten figyelő arcokat, hallgatom a koncert végén felcsattanó tapsot. Nem kétséges számomra: a Bartók Terem ifjú közönsége ezen a napon egy lépéssel tényleg közelebb került a zenéhez.

T. G.

(Fotó: Nagy Gábor)

Pályázati felhívás

„Emlékek, küzdelmek, tapasztalatok” címmel pályázatot hirdetett a Pedagógusok Szakszervezete közösen a Hazafias Népfronttal, a Magyar Nők Országos Tanácsával, a Magyar Vöröskereszttel, a Mezőgazdasági és Elelmezésügyi, továbbá a Művelődési Minisztériummal, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeummal, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulattal, és az Állami Biztosítóval. A pályázatra elsősorban nyugdíjas pedagógusok visszaemlékezéseit, pályamunkáit várják, annak érdekében, hogy történeti és pedagógiai tapasztalataikat összegyűjthessék, megőrizhessék.

Az érdeklődők több témakörből választhatják ki pályaművük tárgyát. Az oktatás-területen a pedagógusok Szakszervezete munkáügyi és szociális osztályának címe: Budapest, Gorkij fasor 10. 1417. Bővebb felvilágosítást is itt nyújtanak az érdeklődőknek.

intézményeinek tevékenységét elemző műveket épp úgy készíthetnek, mint a felszabadulás előtti időszakról, majd az elmúlt évtizedek küzdelmeiről, a szocialista iskola megteremtéséért és fejlesztéséért végzett munka emlékeiről szóló dolgozatokat. A kéziratok témája lehet a szakszervezeti munka emlékeinek, tapasztalatainak összegzése, a pályakezdő pedagógusok munkájának segítése, továbbá az életmód változásainak bemutatása is.

A jelíges pályázatra 10—20 gépelt oldal terjedelmű műveket várunk, s kéri a résztvevőktől, hogy a témájukhoz kapcsolódó esetleges eredeti dokumentumokat is csatolják. A pályamunkákat 1982. október 31-ig kell beküldeni a Pedagógusok Szakszervezete munkáügyi és szociális osztályának címe: Budapest, Gorkij fasor 10. 1417. Bővebb felvilágosítást is itt nyújtanak az érdeklődőknek.

A nagyváradi színház vendégjátéka Debrecenben

November 3-án és 4-én két előadással debreceni vendégjátékon vesz részt a nagyváradi Allami Színház román tagozata, Ma, kedden este a Kőlcsey Művelődési Központban Caragiale: Az elvesztett levél című klasszikus komédiáját mutatják be román nyelven, amely szinkrontolmács-berendezéssel magyarul is hallgatható. A főbb szerepeket Mircea Constantinescu, Grig Schiticu, Nicolae Toma, Eugen Tugulea, Marcel Popa, Ioan Abrudan játsszák, az előadást Alexandru Colpacci rendezte. Képünkön jelenet Az elvesztett levélből.

KÖNYVJELZŐ

DÁVID LÁSZLÓ:

A középkori Udvarhelyszék művészeti emlékei

Az Erdélyben utazóknak, különösen ha értő szemmel néz körül, feltűnik a műemlékeknek egy olyan gazdag sorát, amely például a mi Alföldünkről szinte teljesen hiányzik, vagy csak nyomokban van meg, egyrészt a tartós építőanyag hiánya, másrészt a törökök pusztításai — de olykor az értetlenség miatt is, mint például a hadházi régi reformatus templom múlt századi lebontása. Gondolok itt elsősorban Kalotaszeg vagy a Székelyföld apró templomaira, melyek szerénységükben is az építészeti kultúrának olyan emlékeit őrizték meg, melyek a román és gót stílus jelvéseibe nyúlnak bele, jelezve azt is, hogy ezek a ma is eldugott vagy elrejtett falucsukák szinte egyidejűleg (ahogy ma mondják: szinkronban) együtt hullámzóttak a nagy európai stílusirányokkal, szellemi törekvésekkel. A kalotaszegi műemlékekről a Korunk 1973., majd 1981. évi Évkönyve ad röviden számot, a Székelyföld egy részének, Udvarhelyszéknek, mely ma Hargita megye egy részét képezi a külön közigazgatásban, műemlékeit egy most megjelent, végül gazdag irodalmi jegyzék s az összes szeddig elérhető legnagyobb teljességben Dávid László, segesvári (Sighisora) református lelkész tollából.

A könyv hozzáértő és fáradhatatlan készítője munkáját egy kitűnő, a munkát egészét összefoglalóan áttekintő bevezetés után hitelesen hajtani és mai udvarhelyszéki helység középkori műemlékeiről számol be betűrendben Agyagfalvától Zetelakáig. Ezek az emlékek legtöbbször templomok, de szó esik a könyvben az egy-

korú várak, udvarházak csekély számú maradványairól is. Dávid László a nagy elődök, Orbán Balázs és Kelemen Lajos példájára s az ő nyomdokait is követve, maga is egyenként felkeresbana van meg, egyrészt a tartós építőanyag hiánya, másrészt a törökök pusztításai — de olykor az értetlenség miatt is, mint például a hadházi régi reformatus templom múlt századi lebontása. Gondolok itt elsősorban Kalotaszeg vagy a Székelyföld apró templomaira, melyek szerénységükben is az építészeti kultúrának olyan emlékeit őrizték meg, melyek a román és gót stílus jelvéseibe nyúlnak bele, jelezve azt is, hogy ezek a ma is eldugott vagy elrejtett falucsukák szinte egyidejűleg (ahogy ma mondják: szinkronban) együtt hullámzóttak a nagy európai stílusirányokkal, szellemi törekvésekkel. A kalotaszegi műemlékekről a Korunk 1973., majd 1981. évi Évkönyve ad röviden számot, a Székelyföld egy részének, Udvarhelyszéknek, mely ma Hargita megye egy részét képezi a külön közigazgatásban, műemlékeit egy most megjelent, végül gazdag irodalmi jegyzék s az összes szeddig elérhető legnagyobb teljességben Dávid László, segesvári (Sighisora) református lelkész tollából.

A könyvet 346 rajz (középkori térképek) egészíti ki a szerző kezemunkájában, s külön lapokon 390 fényképfelvételt; végül gazdag irodalmi jegyzék s az összes szeddig elérhető legnagyobb teljességben Dávid László, segesvári (Sighisora) református lelkész tollából.

Toth Béla

A labdar szereplő két fordulóban csupán egy

DMVSC sporttelepe, te dr. Botka Varga - K. Halla, Vajda gyar, Tóth (perc) - Sz. donyi (Oré) - Honvéd - Tóth I. - Hajer, Nán Csepregi, lyák (Supka bán (Bors) Kristzina.

A 3. p nyolc méte küldött a - Varga b a labdát. E pot, "csoma a debreceni szorult. A 1 25 méterrel te. Ezt köve sen lótt 22. lé. A 26. pe voli bomba szorra tudta a vendégel perc mülv terről küldö jettette, de dítozott. Vá ték. Halla b fejelte néve egy percen í adásából C rintotta" a gyengén. A előtt Kriszt taláta el a nagy helyeze A szünetl gyedőrában

Kazincbar vezette Ber kai Vegyész bonya, Tóth Petrovics, - Szép, G (Simkó, 85. Mező - Sza Király, M gyi, Pistár Kincses, Lak Balla.

A legjobb harcoló (s je pozícióban mára minde döntő. A sincs más h vasárnap K csak a győze azonban elm pontszerzés meg, így a is négy pont NB II-es jog helyen álló idő pedig e csak három hátra a bajr

A kazincb csapason csak húsz partiban a utáni bő oylan játéko receneknek nemcsak a hanem továb észére is. A ban hamar átvette az az történt, nagy részébe ügessen p Universitas, lendületes, g kal, gyakori hazaiak ter vesélyt.

Ügy kezdő hogy negyed gólt is rúgha gyész. Előbb

Bőr ruházati áruk vására!

Értesítjük vásárlóinkat, hogy
1981. november 4-től
amíg a készlet tart, a
Hajdúnánás, Dorogi u. 3. sz.,
Hajdúböszörmény, Petőfi u. 8. sz.,
Debrecen, Hatvan u. 6. sz.
alatti ruházati boltjainkban
30-40-50 SZÁZALEKOS
ÁRENGEDMÉNNYEL
BŐR RUHÁZATI ÁRUKBÓL
KIÁRUSÍTÁST
tartunk!
HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
TEXTILFELDOLGOZÓ VÁLLALAT,
DEBRECEN ÁFÉSZ

A DEBRECENI DOHÁNYGYÁR
gyakorlattal rendelkező
maros, lakatos szakmunkásokat
keres felvételre
Minden héten szabad szombatunk van és az itt dolgozók
gyermekei részére óvodai férőhelyet biztosítunk.
Jelentkezni lehet
a munkaiügyi és szociálpolitikai osztályon
Debrecen, Vágóhid u. 2.

Szolnokra és vissza naponta utazó nyugdíjas munkavállalókat keresünk felvételre azonnali belépéssel. MÁV-nyugdíjasok előnyben. Jelentkezni: Textilnagyerker., munkaiügy, Debrecen, Rigó u. 1.
A KSH SZÜV debreceni számítóközpontja adatrögzítő (18-25 év közötti erettségű) nők részére két műszakban) takarító (déltől műszakban, 13-13 óráig), és segédmunkás munkakörökbe alkalmazandó dolgozókat. Jelentkezés: Komlóssy út 45-47. Kossuth Egyetem mellett.

EPGEP alkalmaz horizontsztergályost, marost, I. vagy II. osztályú minősített hegesztőt, szerkezetlakost, villanyszerelőt, karbantartó közművet, betanított és segédmunkásokat. Jelentkezés: Debrecen, Isptólyai u. 10. sz. 11.
Szerszámkészítő, lakatos, esztergályos, asztalos, maros, villanyszerelő, daraboló gépbérlőtű szakmunkást, betanított munkást, udvari segédmunkást, takarítót keresünk felvételre. TANÉRT 1. sz. mechanikai gyáregység, Debrecen, Hámán Kató út 76. sz.

GYÁSZHÍREK

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazoknak, akik ismerték és szerették, hogy ÖZV. BARTHA JÁNOSNE, Hegedűs Lajosna temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, CZIRJAK LAJOSNE Hegedűs Lajosna temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, SZOMBATI LAJOS temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, LAKATOS ANTAL temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvételt osztottak. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb édesanyja, nagymama, dédmama, ÖZV. MÁTHE KÁLMÁNNE Csőregi Katalin életének 89. évében, 1981. október 29-én hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1981. november 4-én, délután 2 órakor lesz a Köztemető I. o. 2. sz. ravatalozó termében, polgári szertartás szerint. A gyászoló család, Lakás: Debrecen, Szoboszló út 2/B. (Régi lakás; Tordai Gábor u.)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb édesanyja, nagymama, dédmama, ÖZV. MÁTHE KÁLMÁNNE Csőregi Katalin életének 89. évében, 1981. október 29-én hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1981. november 4-én, délután 2 órakor lesz a Köztemető I. o. 2. sz. ravatalozó termében, polgári szertartás szerint. A gyászoló család, Lakás: Debrecen, Rákóczi u. 65.

Debreceni Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat felvételre keres egyet- egy vagy főiskolai végzettségű 5-10 éves vezetői gyakorlattal rendelkező gépészmérnököt fűrdő-telepvezetői beosztásba. Jelentkezés részletes önéletrajzzal november 9-10-én 8-12 óra között a vállalat személyzeti és oktatási osztályán, Debrecen, Hatvan u. 12-14. IV. emelet.
MTZ-80 típusú traktorra vezetői ves fel a H.-B. m.-i Tanács Temetkezési Vállalata. Jelentkezés a Köztemetőben.
A Volán 6. sz. Vállalat Teherforgalmi Üzemegységére tehergépjármű-vezetőket, rakodógép-kezelőket, valamint autódaru-kezelőket alkalmaz. Jelentkezni lehet: Déli sor 55. sz. alatt.
Körműves szakmunkást, körműves segédmunkást, villanyszerelő szakmunkást és raktári dolgozót felvesz a Szalagyár, Debrecen, Bethlen u. 30-32.
Építőipari teljesítmény bérrel-számoló, ács-állványozót, kőműves, festő-mázoló, villanyszerelő szakmunkásokat alkalmazunk. Jelentkezés: Lakáskarbantartó és Villamosipari Szövetkezet (LAK-VISZ), Debrecen, Vágóhid u. 3. Raktárkezelőt, műszaki raktárba, segédmunkást vezgyszerraktárba, valamint varrónót alkalmaz azonnali belépéssel a Kossuth Lajos Tudományegyetem. Jelentkezés az ellátási osztály vezetőjénél.
TTTÁSZ V. debreceni erőműve felvételre keres férfi munkavállalókat kázankezelő-, olajjalom-más-kezelő-, vizlángító-kezelő munkakör ellátására. Képesítés nélküli dolgozók is jelentkezhetnek, részükre tanfolyamot indítunk és betanításukról gondoskodunk. Jelentkezni lehet: TTTÁSZ V. debreceni üzemi igazgatóság erőművében a munkaiügyi előadónál, Debrecen, Mikepércsi út 1.

Felvezünk villanyszerelő szak- és segédmunkásokat, valamint 1 fő szerkezet lakatos szakmunkást hegesztői vizsgával. Jelentkezni lehet: TTTÁSZ V. debreceni üzemi igazgatóság, Debrecen, Mikepércsi út 1. szám, munkaiügyi csoportnál.
A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat felvételre keres kőműves, ács, festő, vasbetonszerelő, hegesztő, szigetelő, villanyszerelő, bádógos szakmunkásokat, valamint betonozókat, kőbuzukosokat és segédmunkásokat. Munkaszállás, főétkezés biztosítva. Jelentkezés a munkae- rő-gazdálkodáson, Debrecen, Kálvin tér 11.

A Debrecen m. városi Tanács Eü. Intézményének Gazdasági Műszaki Ellátó Szolgálatának takarító- tönköket, udvarost és konyhá- nyokat vesz fel. Jelentkezés: Debrecen, Erzsébet u. 2/A sz. alatt a munkaiügyi osztályon.
A Szolnok megyei Tanács Építési és Szerelőipari Vállalata, Szolnok, József Attila u. 38. sz. keres szerkezetépítő mérnököt tervezői és termelésirányítói munkakörbe vezetők. Letelepe- dési lehetőséget vállalunk biz- tosít. Pályázati határidő: 1981. november 15. Jelentkezni lehet a vállalat személyzeti és oktatási osztályán részletes önéletrajz és bérigény megjelölésével, írásban vagy személyesen.
A Debreceni Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat gyakorlatlal rendelkező építésztechnikus vagy üzemmérnököt szerkesztői munkakörbe keres felvételre. Fi- zetés megegyezés szerint. Jelent-kezés a tervezési osztály vezetőjé- nél, Böszörményi út 68. sz. alatt.
A Debreceni Cipőgyár azonnali belépéssel felvételre keres ma- ros, elektikus vizsgával rendel- kező villamoszerelő, asztalos, lak- atos szakmunkásokat, gázkazán- kezelőket fűtőt és kazánházi szakmunkásokat. Egy és két műsa- kos foglalkoztatás mellett cipő- gyártáshoz szak- és betanított és segédmunkásokat. Szükség eset- tén óvodai elhelyezést biztosítunk. Jelentkezés: Debrecen, Hét- vezér u. 16.

A PÁPIRIPARI VÁLLALAT nyíregyházi gyára pályázatot hirdet számviteli osztályvezetői munkakör betöltésére. PÁLYÁZATI FELTÉTELEK: számviteli főiskolai végzettség, 3 éves szakmai gyakorlat. Pályázati cím: Papiripari Vállalat nyíregyházi gyára, személyzeti osztály, 4400 Nyíregyháza, Tünde u. 2.

A Hajdú Megyei Állami Építőipari Vállalat betanító tanfolyamot szervez: Ács-állványozó és vasbetonszerelő szakmákra.

A betanítás ideje 10 hónap, gyakorlati és elméleti oktatás. Jelentkezhetnek azok a szakma nélküliek, akik 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. A tanfolyam befejezését követő 3 év ledolgozása után szakmunkás- vizsga letételére van lehetőség. A betanítás idejére 14.- Ft óraberét fizetünk, utána teljesítménybérben foglalkoztatjuk betanított munkásként. A vidékieket korszerűen felszerelt munkásszállónkon helyezük el. JELENTKEZÉS: a vállalat munkaerő-gazdálkodásán, Debrecen, Kálvin tér 11.

EXPRESSZ

Szövetkezeti 2 szobás, 2 fél szobás lakás gá- rálással, 2 szobás, 2 fél szobás lakás gá- rálással, 2 szobás, 2 fél szobás lakás gá- rálással. Erdéklődni 6 után. Csapó u. 78. VI. 18.
Eldő másfél szobás, OTP-s lakás. 350 ezer Ft + OTP" jellegre a kiadóba.
Első emelet Darabos utcai, 3 szobás, ösz- komfortos, II. emeleti tanács lakásom 2 szobás, öszkomfortos, garázsos lakásra. "Csere" jellegre a kiadóba.
2 szobás, OTP-s lak- kát kisebb cserétek. "Ogyegy" u. 5. VI. 35.
Első emeleti vénkert, VI. emeleti 1+1 fél szobás szövetkezeti lakásom OTP-átvállalással keres hárt. Az OTP-összeget készpénzben fizetem. "60-70 ezer" jellegre a kiadóba.
Tanács, belváros, fel- díjtott egy nagy szobás, öszkomfortos lakásom első emeleten sürgősen ha- sonló tanács i szobás, öszkomfortosra vagy másféle. "Erkélyes, meleg lakás" jellegre a kiadóba.

Eladó Szoboszló út- nál 2 + 1 hálós, OTP-s, földszinti lakás. Tele- fon: 10-344.
Okleveles tanítóno gyermeknevelő német nyelvtanítást vállal. Cím: Tóth Zsuzsa, Hajdúszo- boszló, Arany J. u. 14.
Komondor szükrőből kölykök eladó. Erdékl- lödni hétközben de. 10 óráig. Debrecen, Jeriko u. 34. V. 42.
Eldő három és öt ágú részcsillár, három és nyolc ágú gyertyatartó, réz serleg 1943-ból, fall- karok. Egység ár: Sávgyá- ri u. 1/B. II. 20.
Cukorkrépa eladó. Özv. Szabó Ernőné, Bellegelő 734. Szoboszló út, Körtüi Üzemi Vállalat után.
Garázs kiadó. Árpád tér 18. Erdéklődni 4 óra után.
Garázs a Csapó u. ele- jén eladó. Telefon: 21-621.
Eldők iv. sezlón, aszt- al, szék. Keresztel ut- ca 14.
Cserépkályhát ve- zék. Cserépkályhás mun- kák azonnala vidékre is vállalok. Bajcsy-Zs. u. 67. Telefon: 16-831.

16-18 éves 8. általános iskolát végzett fiatalokat könnyű fizikai munkára alkalmaz az Aranybika étterem konyhája. Jelentkezni lehet: az Aranybika étterem üzletigazgatójánál

Dolgozókat alkalmaznak

A Kun Béla Általános Iskola takarítókat vesz fel. Debrecen, Hajdú János utca 1. Betanított férfi segédmunkást azonnali belépéssel felvesszünk. Fogtechnikai Vállalat, Debrecen, Dózsa Gy. út 25.

A Debrecen m. városi Tanács Eü. Intézményének Gazdasági Műszaki Ellátó Szolgálatának takarító- tönköket, udvarost és konyhá- nyokat vesz fel. Jelentkezés: Debrecen, Erzsébet u. 2/A sz. alatt a munkaiügyi osztályon.
A Szolnok megyei Tanács Építési és Szerelőipari Vállalata, Szolnok, József Attila u. 38. sz. keres szerkezetépítő mérnököt tervezői és termelésirányítói munkakörbe vezetők. Letelepe- dési lehetőséget vállalunk biz- tosít. Pályázati határidő: 1981. november 15. Jelentkezni lehet a vállalat személyzeti és oktatási osztályán részletes önéletrajz és bérigény megjelölésével, írásban vagy személyesen.
A Debreceni Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat gyakorlatlal rendelkező építésztechnikus vagy üzemmérnököt szerkesztői munkakörbe keres felvételre. Fi- zetés megegyezés szerint. Jelent-kezés a tervezési osztály vezetőjé- nél, Böszörményi út 68. sz. alatt.
A Debreceni Cipőgyár azonnali belépéssel felvételre keres ma- ros, elektikus vizsgával rendel- kező villamoszerelő, asztalos, lak- atos szakmunkásokat, gázkazán- kezelőket fűtőt és kazánházi szakmunkásokat. Egy és két műsa- kos foglalkoztatás mellett cipő- gyártáshoz szak- és betanított és segédmunkásokat. Szükség eset- tén óvodai elhelyezést biztosítunk. Jelentkezés: Debrecen, Hét- vezér u. 16.

A PÁPIRIPARI VÁLLALAT nyíregyházi gyára pályázatot hirdet számviteli osztályvezetői munkakör betöltésére. PÁLYÁZATI FELTÉTELEK: számviteli főiskolai végzettség, 3 éves szakmai gyakorlat. Pályázati cím: Papiripari Vállalat nyíregyházi gyára, személyzeti osztály, 4400 Nyíregyháza, Tünde u. 2.

A Hajdú Megyei Állami Építőipari Vállalat betanító tanfolyamot szervez: Ács-állványozó és vasbetonszerelő szakmákra.

A betanítás ideje 10 hónap, gyakorlati és elméleti oktatás. Jelentkezhetnek azok a szakma nélküliek, akik 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. A tanfolyam befejezését követő 3 év ledolgozása után szakmunkás- vizsga letételére van lehetőség. A betanítás idejére 14.- Ft óraberét fizetünk, utána teljesítménybérben foglalkoztatjuk betanított munkásként. A vidékieket korszerűen felszerelt munkásszállónkon helyezük el. JELENTKEZÉS: a vállalat munkaerő-gazdálkodásán, Debrecen, Kálvin tér 11.

EXPRESSZ

Szövetkezeti 2 szobás, 2 fél szobás lakás gá- rálással, 2 szobás, 2 fél szobás lakás gá- rálással, 2 szobás, 2 fél szobás lakás gá- rálással. Erdéklődni 6 után. Csapó u. 78. VI. 18.
Eldő másfél szobás, OTP-s lakás. 350 ezer Ft + OTP" jellegre a kiadóba.
Első emelet Darabos utcai, 3 szobás, ösz- komfortos, II. emeleti tanács lakásom 2 szobás, öszkomfortos, garázsos lakásra. "Csere" jellegre a kiadóba.
2 szobás, OTP-s lak- kát kisebb cserétek. "Ogyegy" u. 5. VI. 35.
Első emeleti vénkert, VI. emeleti 1+1 fél szobás szövetkezeti lakásom OTP-átvállalással keres hárt. Az OTP-összeget készpénzben fizetem. "60-70 ezer" jellegre a kiadóba.
Tanács, belváros, fel- díjtott egy nagy szobás, öszkomfortos lakásom első emeleten sürgősen ha- sonló tanács i szobás, öszkomfortosra vagy másféle. "Erkélyes, meleg lakás" jellegre a kiadóba.

Eladó Szoboszló út- nál 2 + 1 hálós, OTP-s, földszinti lakás. Tele- fon: 10-344.
Okleveles tanítóno gyermeknevelő német nyelvtanítást vállal. Cím: Tóth Zsuzsa, Hajdúszo- boszló, Arany J. u. 14.
Komondor szükrőből kölykök eladó. Erdékl- lödni hétközben de. 10 óráig. Debrecen, Jeriko u. 34. V. 42.
Eldő három és öt ágú részcsillár, három és nyolc ágú gyertyatartó, réz serleg 1943-ból, fall- karok. Egység ár: Sávgyá- ri u. 1/B. II. 20.
Cukorkrépa eladó. Özv. Szabó Ernőné, Bellegelő 734. Szoboszló út, Körtüi Üzemi Vállalat után.
Garázs kiadó. Árpád tér 18. Erdéklődni 4 óra után.
Garázs a Csapó u. ele- jén eladó. Telefon: 21-621.
Eldők iv. sezlón, aszt- al, szék. Keresztel ut- ca 14.
Cserépkályhát ve- zék. Cserépkályhás mun- kák azonnala vidékre is vállalok. Bajcsy-Zs. u. 67. Telefon: 16-831.

16-18 éves 8. általános iskolát végzett fiatalokat könnyű fizikai munkára alkalmaz az Aranybika étterem konyhája. Jelentkezni lehet: az Aranybika étterem üzletigazgatójánál

Ipari nagyvállalat társadalom- biztonsági előadót keres közép- vagy felsőfokú szakmai képesítéssel. Jelentkezéseket "Fiatalok előnyben 205 294" jellegre a Ma- ryar Hirdetőbe kérjük leadni.
A Hajdú-Bihar megyei Tanács Gyógyászati Központja festő, víz-gáz szerelő szakmunkásokat alkalmaz. Gázkészülék-javításban gyakorlatlal rendelkezők előny- ben. Jelentkezéseket Debrecen, Szé- chenyi u. 35-37. sz., hálozatfej- lesztési osztály.

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ
Eladó 4 szobás, tető- térbeépítésű családi ház + különálló 2 szobás la- kással 2-3 családnek is alkalmas, 300 négyzetgö- ltelkel, szövetkezeti la- kást beszámítok. "Azona- nal beköltöhető" jelleg- re a kiadóba.
Szoba, konyha, nyár- konyha házal, nagy is- tallóval, egyéb gazdasági épületekkel, 800 négy- zetgö ltelkel, 800 négy- zetgö ltelkel tanyá el- adó. Villany van. Halpá 71. sz. Erdéklődni szom- bat, vasárnap.
Eladó üdülővezetékben, Hévíz-Keszthelytől 3 km-re 500 négyzetgö ltel- kel, rajta új 3 szintes, 130 négyzetméteres lakás, 90 négyzetméteres garáz- sági épülettel, 3 szobás debreceni tanács lakást beszámítok. Medve Ist- ván, Csereszgö tomaj, Rezi u. 7. 8372.

LAKÁS
Kétszoba, öszkomfor- tos lakótelepi lakásom eladom. Erdéklődni le- het a 25-447-es telefo- non, kedden, szerdán 17 óráig.
Összeköltözök, figye- lem! Petőfi téri 4 szoba, öszkomfortos, 85 négy- zetméteres tanácsi bérlá- kásomat elcsérelni 1 db másfél szobás, belvárosi, tanácsi berakásra, vala- mint 1 db másfél szobás, lehetőleg gázkövektoros szövetkezeti lakásra. Vá- laszt "Lift van" jellegre a kiadóba.
Másfél szobás, 46 négyzetméteres étkező, két foglalk, újkerti OTP- örökülkésúton nagyobb- ra cserélnék. "Jövőre" jellegre a kiadóba.
Nyíregyházi 1 + 3 szob- as, szövetkezeti, ösz- komfortos, II. emeleti la- kást hasonló debreceni cserélek. "Erdő mellett" jellegre a kiadóba.
Damjanich utcán el- adó kertőszobás, II. eme- leti OTP-s lakás kp. + OTP. Erdéklődni 17 után a 22-308-as telefonon.
Budapesti nagyszobás, tanács lakásom debrec- nire cserélném, minden megoldás érdekel. Erdékl- lödni Debrecen, Hajdú János u. 9. fszt. 5.
2 + 1 szobás szövet- kezeti lakást cserélek két egy szobásra. "Csak szövet- kezetre" jellegre a kiadóba.

INGATLAN
Eladó 400 négyzetgö l szőlős, gyümölcsös, más- fél szobás, komfortos csa- ládi ház. Tóthótm u. 37.
Telkibányán 300 négy- zetgö ltelkel áron alul eladó, megosztva is. Szűcs István, Mátlyi, Vör- ös Hadsereg u. 1.
Bodaszőlőn 540 négy- zetgö l terület zárkerte- ben, erdő mellett, villa- ny, vízlehetőség, 40 000 Ft-ért eladó. "Bodaszől- őn" jellegre a kiadóba.
Kondoroson, a fancsi- kal megállóhoz közel 400 négyzetgö ltelkel eladó. Erdéklődni lehet Debrec- en, Landier Jenő u. 35. II. em. Hólló Jánosnál, este 7 óra után.

Miképcsen 700 négy- zetgö ltelkel szőlős eladó, erdeklődni Hentes Lajos- nál, Miképcsen, Orosz u. 19.
Debrecenben családi ház építésére alkalmas telket vennék. "Aranyá- ntot kérek" jellegre a ki- adóba.
Eladó 200 négyzetgö l telkel Bellegetőn. Erdékl- lödni Szikra u. 10/B.
Haláson 800 négyzetgö l bekerített tanya, fel- díjtott házal, melléképü- lettel, eladó. "Tanya" jellegre a kiadóba.

ALBÉRET
Külön bejárati bútor- zott lakás szoba, konyha, 1-2 személynek kiadó. Kiss Arany u. 4.
"Egy vagy másfél szo- bás lakást bérelném" 2 gyermekkel a Bethlen ut- ca környékén. "Pontosan fizetünk" jellegre a ki- adóba.

HÁZ
Hajdúszoboszló köz- pontjában kétszoba, ösz- komfortos lakás - bútor- rozva vagy anélkül - IBUSZ-on keresztül ki- adó. "Több évre" jelleg- re a kiadóba.
Külön bejárati albér- lti szoba házaspárnak is kiadó. Bezerédy u. 18.
Vezető beosztású dol- gozó nő egy szobás, ösz- komfortos vagy különálló lakrészt bérelne. "Vörö- szög pontban" jellegre a kiadóba.
Fiajalemberek, eset- leg egyedülálló férfiak- nak belvárosban kiadó főbőrű nékült 2 szoba, öszkomfortos lakás. Er- deklődni Jászai Mari u. 3. fszt. 3. 16-18 óráig.
Júliatelenen kis háza dí- reszen kiadó. Erdéklődni Debrecen, Doberdó u. 1. IV. 14.

ÁLLÁS
Matematikából, orosz- ból korrektorok. Simo- nyi út 26. fszt. 2.
Gyermekgondozást 2 évtől lakásomon vállalok. 24-371 Jerikó u. 14. II. 16.
Idős beteg szakszere- tőkölszónés fehériben, színesben, muszlinből, szorsettiből Burda-mo- dellek is. Viola u. 4. Honvéd utcából.
Bolti áraknál olcsóba- ban kerítésdírfonatot, rabichálót, csibedróg- natot műanyagbevonat- tal is készítik. Díjta- lanul hazaszállítok. Ál- mos u. 8. Monostorpá- lyi úti temetővel szem- ben.
Menyasszonyi ruha ki- egészítőkkel eladó. Deb- recen, Erzsébet u. 16. IV. 12. Szabóék.

Modern kozmetika üz- mel. Arckezeleké férfi- aknak is. Végleges sző- rőtelenítés 2-től 7 óráig. Kedden és pénteken egész nap. Poroszláy út 15. sz.
Sportru- és horgász- bolt, Debrecen, Csapó u. 106. sz. alatt, tenisz- és horgászfelszerelések állandóan kaphatók bol- tunkban, az Árpád téren.
Tollfelvásárlás leg- magasabb áron: Bajcsy- Zs. u. 42. Hívásra le- megyek. Telefon: 23-520.
Garázs kiadó. Keresz- szegi u. 29.
Rádiótor óntöttvasból eladó. Jászai Mari u. 5. sz. III. 13.
480 l boroshordó jó ál- lapotban eladó. Szerem- lei u. 10.
Október 29-én, 18 óra után a 31-es buszon, vagy megállóban elvessz- tettem két számlapú, négyzetleges arany kar- órámat. Becsületes meg- találóját kérem juttassa el hozzám. Lehel u. 20. VII. em. 53.
Pvc-, szőnyegpadló-ra- gasztás, parkettázás, sző- rőtelenítés, vállalko- s. Vekerdi, Ibolya u. 6. sz. Telefon 26-720.
Ákác, tölgy, bükk par- ketta állandóan kapható a készítőnél. Hajdúszo- boszló, Rákóczi u. 65. Soltész. Telefon: 60-844.
Gázonygöjtő töltése, szelepelése, javítása. Bat- thyány u. 1. sz.
Korcsolyajavítás, szak- szerű élezés. Debrecen, Sámsoni út 8. alatt.
Menyasszonyi, vőlegé- nyi és alkalmi ruhák köl- cönözése kiegészítőkkel együtt. Pesti u. 55. Tele- fon: 27-722. (Kisbó- más és Bartók Kórház közelében.)
Új állapotban levő, női irhabunda és olasz sport- kosci eladó. Telefon: 13-0050.
Nagy virágú dekoratív krizantém több színben eladó. Anyatövek 10 Ft-ért kaphatók. Debrecen, Kertváros, Babits u. 21.
Televíziójavítás azon- nal. Tokaji, Bornemiszl- ay u. 4. Tel.: 12-130.
Eladó két éves egres, ribizli, magas törzsű. Mi- képcsen, Stráfy u. 9.

ÁLLAT
Büdök és kockák el- adók. Erdéklődni 16 óra után. Kiss József, Debrec- en, Babits u. 3.

FIGYELEM!
Villanymotorok, villamosgépek, SCH, HEGA hegesztő- gépek, BIBÓ ES FLYGT típusú szivattyúk felújítását rövid határidővel, BKHV-UNI akkumulátortöltők javítását és helyszíni karbantartását vállalja a GELKA VILLAMOSGÉP-FELÚJÍTÓ ÜZEM, Debrecen, Vágóhid u. 12/C

LABDARÚGÓ NB II

Négy pontból csak egy

A labdarúgó NB II keleti csoportjában szereplő két debreceni együttes a vasárnapi fordulón a megszerezhető négy pontból csak egyet ért el. A D. Kinizsi hazai kör-

D. Kinizsi-Bem SE 0-0

DMVSC Vágóhid utcai sporttelepe, 1200 néző, vezetője dr. Botka. **D. Kinizsi:** Varga — Kelemen, Takács, Halla, Vajda — Tózsér, Magyar, Tóth I. (Tóth F., 78. perc) — Szabó, Maczkó, Bodonyi (Orenstein, 31. perc). — **Honvéd Bem József SE:** Tóth I. — Mater, Kelemen, Hajer, Nahóczki — Csoma, Csepregi, Baumann — Pelyk (Supka, 50. perc), Orbán (Borsányi, 61. perc), Krisztin.

Munkában a Bem SE védelme. (Fotó: Iklódy János)

A 3. percben Krisztin nyolc méterről erős lövést küldött a bal alsó sarokba — Varga bravúrral kiütötte a labdát. Ezután Szabó kapott „csomagot” Nahóczkitól, a debreceni csatár ápolásra szorult. A 15. percben Tózsér 25 méterről lött, a kapus védte. Ezt követően Magyar elesen lött 22 méterről — mellette a 26. percben Halla távoli bombáját csak másodikzorra tudta megkaparintani a vendégek kapusa. Három perc múlva Pelyk 14 méterről küldött labdáját Varga kiejtette, de társai felszabadították. Változatos volt a játék. Halla beadását Tóth I. fejelte névrokora kezébe, egy percen belül Maczkó beadásából Orenstein „kanyarintotta” a labdát kapura, gyengén. A féldő befejezése előtt Krisztin közelről rosszul találta el a labdát, holott nagy helyzet volt.

A szünet utáni első negyedórán nem történt említésre méltó esemény, majd élénkebb lett a küzdelem, egyre nagyobb fölénybe került a Kinizsi. A 62. percben Orenstein jobboldali szögletéből Tózsér hat méterről a kapu fölé fejelte a labdát. A 63. percben Borsányi sárga lapos figyelmeztetést kapott. A Kinizsi elkeseredetten támadott, a vendégek még elkeseredettebben védekeztek, de szórványos kontratámadásokra is futotta erejükből. A 89. percben Halla 25 méterről kevéssel rúgta a labdát a bal felső sarok mellé. A vártnál gyengébb színvonalú játékot hozott a mérkőzés. Az első féldőben változatos volt a küzdelem, fel-

Kazincbarcika-DUSE 3-1 (1-0)

Kazincbarcika, 1500 néző, vezetője Benkő. **Kazincbarcikai Vegyesz:** Kasza — Szobonya, Tóth, Kiss — Fodor, Petrovics, Kálmán, Majoros — Szép, Gere, Koleszár (Simkó, 85. perc). — **DUSE:** Mező — Szabolcsi, Mohácsi, Király, Makszim — Somogyi, Pistár (Simon, 75. perc), Kincses, Lakatos — Kerekes, Balla.

dobása jutott az őrizetlenül álló Gerébhez, aki megijedt a hirtelen adódó lehetőségtől, s elpuskázta a gólszerzési alkalmat. Nem sokkal később Szép fejese csupán centiméterekkel kerülte el a jobb felső sarkot, majd a vesélyesen cselező Koleszár csak szabálytalanul tudtak akadztani a DUSE-védők. A szabadrúgást követően Petrovics bombáját védte bravúrral Mező, majd ismét a barcikai középpályás került helyzetbe, amikor Somogyi felszabadította megpattant rajta, s Mező csak nyújtózkodva, a kapufa segítségével tudott háritani. A féldő második részében kiegyenlített lett ugyan a játék, de az erőteljes debreceni támadások csak egyszer jártak gólvészélyel — akkor is a luftot rúgó Tóth jóvoltából —, Balla azonban kombinálta a helyzetet. Később ismét a Barcika lendült előre: Majoros nagy lövése, majd Kálmán ordító gólszerű helyzete jelentett eseményt. A 44. percben Szép hagyta kapátnál a DUSE bal oldali védelmét, s élesen középre lött labdáját a vetődő Mező lábán irányt változtatva jutott az Universitas kapujáig. Szünet után éledni látszott a debreceni gárda: előbb Kincses ügyetlenkedett el egy Lakatostól kapott jó labdát, majd Kerekes és Balla dolgozott ki veszélyes helyzetet, az 53. percben pedig egyenlített a DUSE. Balla cselei után a gyenge lövés Tóth lábáról Kincses elé perdült, aki hét méterről a bal alsó sarokba lött. 1-1.

Ugy kezdődött a találkozó, hogy negyedóra alatt három góllal is rúgható volna a Vegyesz. Előbb Mező rossz ki-

hezen Kasza. Ezzel el is lötte puskaporát a DUSE. A 60. percben a balról középre ivelt beadást Szép előbb elvette, de miután sem Makszim, sem Király nem tudott jól felszabadítani, másodjára a lepatton labdát már a hálszóba vágta. 2-1. Megzavarodott a debreceni együttes, Mező kétszer is bravúros vetődéssel tisztázott. A 78. percben Majoros hibázott, amikor öt védőt kicselezve már csak a kapussal állt szemben. A 80. percben újabb barcikai szóló következett, Petrovics ezúttal nem hibázott. 3-1.

A találkozó összképét tekintve nem lehetett vitás a hazaiak győzelme, a gol-arány a vendégsaptra hízog. A szépnél tünő oldalpasszos játék nem elegendő a gólvészélyes támadások vezetéséhez. A DUSE a középpályán maradt alul: egyedül Kincses igyekezett dicséretre, de az ő teljesítménye sem emelkedik a közepes fölé, hiszen sokszor túlzásba vitte a cselezgetést, akadályozta a lendületes támadásvezetést, s (mint a harmadik gól előtt) az ellenfél kontratámadásait készítette elő. Társai keveset mozgáltak, ritkán jártak vissza védekezni, távolról őrizték ellenfeleiket. Ez aztán azzal járt, hogy a lendületből érkező Vegyesz-játékosok már nehéz volt megállítani. Az Universitas csapatából Mező, valamint a 10 ütemben közelébb, sokszor tisztázó Mohácsi dicséretes. Gere, Szép és Kálmán játszott az átlagnál jobban.

Árvay Sándor

A forduló további eredményei: Miskolc—Hódmezővásárhely 1-1 (0-1), Eger—Asztalos SE 2-2 (1-1), Gyöngyös—Papp SE 2-0 (1-0), Salgótarján—Szarvas 0-0, Gyula—Szabó SE 1-1 (0-0), Szolnok—Lehel SC 1-0 (0-0).

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. D. Kinizsi	12	8	3	1	24	9	19
2. Eger	12	6	5	1	18	11	17
3. K.-barcika	12	7	3	2	21	11	16
4. Szabó SE	12	6	3	3	22	14	15
5. Gyula	12	5	3	4	19	16	13
6. Szarvas	12	5	2	5	22	16	12
7. MISE	12	5	2	5	16	11	12
8. Papp SE	12	5	2	5	14	16	12
9. Szolnok	12	4	3	5	11	13	11
10. Asztalos SE	12	4	3	5	13	18	11
11. Gyöngyös	12	4	3	5	11	18	11
12. Bem SE	12	2	3	7	11	15	9
13. DUSE	12	3	3	6	11	15	9
14. STC	12	2	5	5	10	16	9
15. Lehel SC	12	3	2	7	6	13	8
16. MVSC	12	2	4	6	12	29	8

XII. FORDULÓ

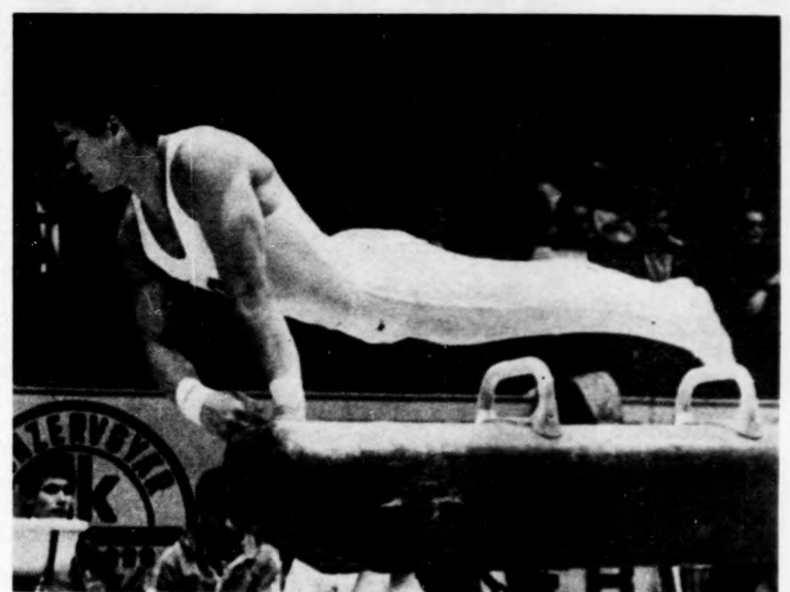
Terrületi bajnokság: Jászisker—Rakamaz 1-1 (1-1), Kisvárdai—Balmazújváros 1-1 (0-1), D. Volán—Csenget 3-0 (2-0), Karcag—Nagyhalász 1-5 (0-0), Mankok—Hajdúböszörmény 1-0 (1-0), Kunszentmárton—Hajdú Vasas 1-1 (1-1), Tiszavasvári—Rakóczi 1-1 (0-0), Törökszentmiklós—Hajdúszoboszló 0-1 (0-0).
 Megyei bajnokság: Derecske—Sárrétudvari 2-0 (0-0), Hajdúdorog—Püspökladány 2-3 (2-1), Balmazújváros—Ujváros 1-2 (0-1), Berettyóújfalú—Polgár 1-1 (1-0), Csökme—Komádi 0-6 (0-4), Hajdúszoboszló—Nyíradony 1-1 (3-1), Körösgyepén—Nádudvar 4-1 (3-1), Létavértes—Nagyrabéc 0-0.
 Mindketl bajnokságról holnap, szerdai lapszámunkban részletes tudósítást közlünk.

MESTERFOKÚ TORNÁSZBAJNOKSÁG

Vasárnap csak Donáth nyert két aranyat

Kiegyenlített mezőnyök a szerenkénti döntőkön

Jó hangulat volt az idei mesterfokú tornász bajnokságon, amely az utóbbi években rendszeresen vidéken került lebonyolításra. A városi sportcsarnok majdnem megtelt — látszott milyen sok szerelmese van a tornasportnak Debrecenben. Három héttel a moszkvai világbajnokság előtt néhány sértült kivételével a teljes magyar élgárda Debrecenbe rándult, hogy bemutassa, hol tart a VB-re való felkészülésben. Kiegyensúlyozottan, minden szeren jól tornázó versenyző sájon, nemigen akadt. Többnyire egy-egy szeren sikerült inkább a bizonyítás.

A kétszeres Európa-bajnok lovasspecialista, a fiatal Guczogh György kellemes emlékei közé sorolhatja a hét végi debreceni versenyt. Szombaton élete első összetett mesterfokú bajnokságát aratta, vasárnap pedig kedvenc szerén, a lovon a viadal legmagasabb pontszámával (9,80) még egy aranyérmét gyűjtött Debrecenben (Fotó: Iklódy János)

A férfiaknál lölegésben volt a legerősebb a mezőny de ebből is kiemelkedett a kétszeres Európa-bajnok Guczogh, aki 9,8-et kapott gyakorlatára. Gyűrűn Donáth, korlátán pedig Kovács P. nyújtott még igazán szép teljesítményt. A nőknél már a legfiatalabbak uralták a teret. Óriási tehetség a cérnavékony békéscsabai Zsilinszky, nagyon ügyes a Postás versenyzője, Kozák is. Mégis, valahogy szívesebben nézzük a nőies mozgású Egervári vagy Cselényi gyakorlatait.

A mesterfokú bajnokság szerenkénti döntőinek eredményei.

Nők. Ugrás. Bajnok: Gáspár Csilla (KSI) 18,675. 2. Egervári (Honvéd) 18,425. 3. Koteles (KSI) 18,275. Felemás korlát. Bajnok: Egervári Márta 19,05. 2. Szabó (Vasas) 18,75. 3. Cselényi (Vasas) 18,45. Gerenda. Bajnok: Kozák Andrea (Postás) 19,30. 2. Zsilinszky (Békéscsaba) 18,60. 3. Tóth (Dunaújváros) 18,50. — Talaj. Bajnok: Zsilinszky Tünde 18,70. Kozák 18,40. 3. Cselényi 18,15.

(Honvéd) 18,70. — Lölegés. Bajnok: Guczogh György 19,55. 2. Paprika 19,05. 3. Donáth (Újpesti Dózsa), Kelemen (Honvéd) és Vágány (Vasas Izzó) 18,95. — Gyűrű. Bajnok: Donáth Ferenc 19,20. 2. Kovács (Dunaújváros) 18,90. 3. Mókus (FTC) 18,55. — Ugrás. Bajnok: Vámos István 19,10. 2. Paprika, Mókus és Kramarics (utóbbi U. Dózsa) 19,00. — Korlát. Bajnok: Kovács Péter 18,55. 2. Donáth 18,75. 3. Vámos 18,55. — Nyújtó. Bajnok: Donáth Ferenc 19,25. 2. Vágány és Kakukk J. (utóbbi U. Dózsa) 19,20.

NŐI RÖPLABDA NB I

Győzelem a visszavágón

A DMVSC női NB I-es röplabdacsapata vasárnap Debrecenben visszavágott a Kaposvárnak a pétéken elszenvedett vereséért. DMVSC—Kaposvári Vasas 3:2 (15,—12,—11, 2, 5). Vágóhid utcai sportcsarnok, 100 néző, vezette Simai és Rádi. DMVSC: Baloghné, Kolbe, Nagy, Illésné, Marek, Tóth — csere: Lévai, Kincses, Ury, Bujdosóné, Gyuricza és Pál.

harmadik szetet a vendégek nyerték meg, tegyük hozzá, jobb játékkal. A negyedik játszmában már a DMVSC hengerelt! Az ötödik, döntő játszmában sem volt más a helyzet, a DMVSC 10:0-ás vezetése után érte el pontját a Kaposvár. Kiténtek: Nagy (a mezőny legjobbjá), Illésné, Baloghné, Kolbe (a hálójátékban), illetve Lengyel és Bódis.

A csoport állása

1. Izzó	8	8	0	24	0	16
2. Spartacus	8	8	0	24	1	16
3. Közg. Egyetem	8	6	2	19	18	14
4. Kükker	9	4	5	12	18	13
5. DMVSC	8	4	4	16	18	12
6. BVSC	8	2	6	10	20	10
7. Kaposvár	8	1	7	23	9	9
8. TFSE	9	0	9	3	27	9

SÚLYEMELÉS

Lövőre is NB I-ben a DMVSC

Tatabányán rendezték az I. osztályú csapatbajnokság második fordulóját. A DMVSC súlyemelői szépen szerepeltek — a tavalyi kielégedik helyhez képest egyet léptek előre: nyolcadikként végeztek.

Madar József (75 kg) 282,5, Lamos Lajos (82,5 kg) 300, Varga László (90 kg) 295 és Egri Csaba (100 kg) 315.

A következő versenyzők vettek részt a csapatbajnokságon: Molnár Gusztáv (56 kg) 232,5 kg-os teljesítmény, Veres Antal (56 kg) 222,5, Tóth Sándor (60 kg) 237,5, Bethlen Lajos (75 kg) 260,

A csapat pontteljesítménye a két forduló alapján 17 467 pont. Új megyei csúcsot ért el Molnár Gusztáv, aki 97,5-et szakított, 135 kg-ot lökött és így 232,5 kg-mal érte el a legjobb hajdú-bihari eredményt. Kiemelhető még Tóth Sándor I. osztályú eredménye, aki ifjúsági léte teljesítette ezt a szintet.

ÖREGFIÚK MÉRKŐZÉSÉN

Magyar válogatott—H. Böszörmény 9-2

Hétfőn délután Hajdúböszörményben 3000 (!) érdeklődő előtt játszották le a Magyar válogatott—Hajdúböszörmény öregfiúk labdarúgó-mérkőzést. Magyar válogatott: Géczl (Borbély) — Mátrai, dr. Pánics, Horváth — Novák, Szűcs — Szurgent (Tóth K.), Farkas (Menczel), Bene, Mathesz (Somogyi), dr. Fenyvesi. — Hajdúböszörmény: Erdős (Varga) — Lakatos, Magyar, Konyári, Tardi — Uzonyi, Csatári, Várdai, — Gajdán (Vajda), Szarka (Göcs), Nagy A. (Lévai).

Látványos, tetszetős játék. szög gólok: G.: Bene 4, Menczel 2, Horváth, Somogyi, dr. Fenyvesi, illetve Szarka és Várdai.

Egyesületi élet

A klub személyzeti és kádermunkája, valamint a négy nem kiemelt szakosztály tevékenységének értékelése szerepelt a napirenden a DMVSC hétfő délután tartott elnökségi ülésén, melyen megjelent B. Tóth József, a megyei pártbizottság munkatársa. Az első témakörrel Milibik Kálmán ügyelentelelt a tájékoztatás a megjelentek, a hozzászólások a módszertani munka javítását és az előre kialakított szakember-utánpótlást, a pontos káderfejlesztési elképzelés megvalósítását sürgették. Az elnökségi ülés további részében Kiss Tibor ügyvezető elnök helyettes számolt be az ökölvívó,

a teke, a torna és a vívó szakosztályokban folyó munkáról. Örömmel hallottuk, hogy hosszú esztendőken át tartó alberti élet után rövidesen megoldódik a tornasport teremgondja: az Oláh Gábor utcai sporttelepen, a tekecsarnok fölött megkezdődhet a már készen álló tornász edzőterem sportszerekkel való berendezése. Az elnökség tárgyalásnak tartja, hogy vívásban és ökölvívásban foglalkozású edző beállításával emelkedjen a szakmai munka színvonala, tekeben pedig a már jelentkező előrelépés folyamatosságát várják.

SAKK

DUSE—Mereszjev SE 7:6 (1)

Az OB I-es sakk csapatbajnokság 11. fordulójában a DUSE Debrecenben játszott vasárnap délelőtt a topolcai katonacsapattal. A kiesés szempontjából fontos mérkőzésen jó teljesítményt nyújtottak a főiskolások s az újabb 7 ponttal megerősítették pozíciójukat a bajnoki táblázaton.

Két döntelennel kezdődött a találkozó, Kándor dr. és Filep remizett, majd Siklósi veresége után a vendégek jutottak vezetéshez. A DUSE azonban gyorsan megfordította az eredményt. A mérkőzés negyedik órájában előbb Forgács csapta be ellenfelét, majd Kovács L. nyerte el ellenfele bástyáját. A két DUSE-győzelem után Bánfalvi döntetlenre volt a következő befejezett játszma. Az ötödik órában, az előtáblás Emódi nyereség fokozta álláselőnyét. A debreceni mester a középpályában ötletes minőségáldozattal állt a kezdeményezésért, majd szellemes kombinációval győzött. Folytatta ősi szereplését Tóth J. is, aki sötéttel fokozatosan került előnybe és szerzett egész pontot. Kovács dr. és Deák nehéz pozícióban után osztozott meg a ponton ellenfeleivel majd Domokos vesztett. Ekkor már 6,5:4,5 arányban vezetett a DUSE és biztos győztesnek látszott, annál is inkább mert Borsavölgyi és Halász pozíciója előnyösebb volt. A hatodik órában azonban mindkét debreceni versenyző hibázott, Halász nyerő lépés helyett vesztőt húzott a fiatal Borsavölgyi pedig döntetlenre rontotta állását. Kálmán játszámája a debreceni sakkkozó gyaloghátrányával maradt függőben. Így a mérkőzés eredménye 7:7-re alakulhat az értékelés után.

Női mérkőzés: Mereszjev SE—DUSE 1,5:0,5. Miléné vesztett, Baranyai pedig döntelent ért el.

A férfi OB I további eredményei: PMSC—Vasas 8:6, ZTE—BACSEP 8,5:5,5, MTK—VM—Volán 7,5:6,5, Bp. Spartacus—Tipográfia 8,5:4,5 (1), Törökvs—KGM 7,5:6,5, Bp. Honvéd—Statistika 10:4. A bajnokság állása: Bp. Honvéd 101, MTK—VM 97,5 (1), Spartacus 94,5 (1), Volán 83, BACSEP 79,5, Statistika 78, KGM 75, Tipográfia 72,5 (1), DUSE 71 (1), PMSC 71, ZTE 68,5, Mereszjev 67,5 (1), Törökvs 66, Vasas 51.

Megkérdeztük

Rosszak-e a tévéantennák?

Az elmúlt napokban jónéhány telefont kaptunk. A megye különböző területein lakó olvasóink kérdezték, vajon mi lehet az oka, hogy egyes műsorokat rosszul lehet fogni, ugyanakkor más adók műsorát kifogástalanul közvetítették a televíziókészülékek.

Mint azt a GELKA szakembereitől megtudtuk, alkalmanként az időjárási viszonyok is befolyásolják egy-egy műsor vételi lehetőségét.

Elfordul azonban műszaki hiba is. Így például október 30-án, pénteken este az 1-es programon sugárzott főműsort, illetve a 20 óra 30 perces kezdődő Tegnap című magyar filmet nem lehetett megtekinteni. A komédi televízió-átjátszó állomás műszaki hibája miatt csak azok a televíziótulajdonosok élvezhették a műsort, akik a kékesztori, illetve a tokaji átjátszóadó vételére állították antennáikat.

En napi

Ébredésem egyhangú, szürke, unalmas nap kezdete. Almos szemem a naptárra vetem, fülem a rádióadásra hegyezem — és valami hiányérzet hatalmasodik el bennem.

Mit hiányolok?

A napot. Nem az 1400 000 kilométer átmérőjű izzó gázgömböt, hanem a valamennyi alkalom megünneplésével kitüntetett 24 órát. Eddig egymást követték szinte ezek a megemlékezéssel jelesse avatott napok, már hozzászokott az ember. Ha a sorrend és a teljesség hibázik is, tejnapra, gyermeknapra, a költészet napjára, pedagógusnapra, nemzetközi nőnapra, anyák napjára, a fegyveres erők napjára, zenei világnapra, építők napjára, vasutasnapra, öregek napjára, bányásznapra, sajtónapra és a nemzetközi ifjúság napjára mindenképpen emlékszem. Még anyósok napja is van, október 24-ét az USA-ban legalábbis az teszi jelessé, a minap — október 31-én — pedig a takarékoskosság napjáról emlékeztünk meg. Földeregn aztán valami a színház, irodalom, kereskedelem, könyv- és dzsessz- és egyéb napokról, hetekről is (legutóbb például a leszerelési hét kezdődött az ENSZ napjával).

Ma azonban nincs semmi, hacsak az esőnap és névnap nem számítható be az előbbiekké sorába. De ezért még nem bújok ki kis lakomból. Nem ma van véletlenül a lustálkodási világnap? Hátha illik megünnepelni.

— nos

Mesterséges pisztrángnevelés

Minden korábbi számítást felülmúló sikert hozott a mesterséges pisztrángnevelés a balatoni halgazdaság ödörgöpusztai telepen: két hektár vízterületen évente jókora több mint 200 tonnányi pisztrángot nevelnek.

A hazai szivárványos pisztráng mellett Csehországban és Kanadában beszerezett halakat is szaporítanak. A leggyorsabban nő a kanadai pisztráng, amelynek hároméves tenyésztésénél között gyaka-

korai a 6 kilós példány. Ennek a fajtának az utódai egy év alatt elérik a 25 dekás súlyt. A telepen átlagban 1,8 kiló takarmányból állítanak elő egy kiló pisztránghúst.

A bakonyi bauxitbányák karsztvizét hasznosító telepen nincsen telel, folyamatos a pisztrángnevelés. A kanadai fajta ivására ezekben a hegyekben kerül sor, míg a cseh-szlovákiai fajták január és március között szaporodnak.

HALÁLOS KÖZLEKEDÉS

SI BALESET. Ujfehértó külterületén a közúton Mudra János 29 éves szállodavezető, debreceni lakos személygépkocsijával áttért az úttest mentén szerinti bal oldalra és összeütközött a 19-es számú Volán autóbuszával, melyet Seitz Jenő 41 éves gyűrűbarátja lakos vezetett. A baleset következtében Mudra János, aki nem a látás- és útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett járművét, a helyszínen meghalt. Az anyagi kár jelentős, a rendőrségi vizsgálat tart.

KIÁLLÍTÁS

November 5-én Budapesten a Csontváry tereben nyitják meg a Hajdúság—Hortobágy tájegységet bemutató kiállítást. A Képcsarnok és a Hajdúböszörmény városi Tanács közös rendezésében a hajdú- és szabolcsi művésztelep alkotásából nyitnak tárlatot.

CSILLAGASZATI ELŐADÁS

A Kőlcsey Művelődési Központ csillagászati szakköre novemberben a naprendszerrel szóló előadásorozatot rendez. A héten, csütörtökön este 6 órakor kezdődő előadástok de-rült idő esetén távcsöves megfigyelések egészítik ki. Első alkalommal november 5-én, csütörtökön Szoboszlai Endre tart előadást Meteorok, üstökösök, kisbolygók címmel.

MUNKÁSÖRÖK

A munkásörök fennállásának 25. évfordulója tiszteletére a munkásörök életét, tevékenységét bemutató vándorkiállítás nyílik a napokban a Debreceni Pártbizottságán. A bemutatót János Béla, a postaigazgatóság pártbizottságának titkár nyitotta meg, méltatva a város és a postaigazgatóság munkásörökének áldozatos munkáját. A kiállítás november 9-ig tart nyitva.

Fialka és partnernője az Orr-r-ban

Fialka pantomimegyüttese Debrecenben

Ha a „csend művészetének” néhány nagy élő európai egyéniségét kell megneveznünk, a francia Marcel Marceau, a lengyel Henryk Tomaszewski mellett föltétlenül a cseh Ladislav Fialka neve kerül a pantomim „előmozonyének” listájára. Különleges eseménye tehát Debrecen szellemi életének Fialka és társulata vendégszereplése. A Csokonai Színház szervezőinek jóvoltából — fővárosi fellépést követően — a Hungária Kamaraszínházban is bemutatkozik az 1958 óta munkálkodó Divadlo Na zábrádli (Színház a korláton) elnevezésű pantomimszínház. November 16-án, hétfőn este héttől a Játékok, másnap, 17-én héttől pedig az Orr-r című estét betöltő mimodrámmal lépnek a debreceni közönség elé a klasszikus pantomim csehszlovák reprezentánsai. (Jegyek a színház szervezési osztályán válthatók.)

Felvételi előkészítő tanfolyam

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem nappali, illetve debreceni kihe-lyezett esti tagozataira 1982 januárjától előkészítő tanfolyam indul.

Megfelelő számú jelentkező esetén matematikából és történelemből, valamint matematikából és politikai gazdaságtanból (a felvételi tárgyakból) szerveznek elméleti és gyakorlati foglalkozásokat hetenként két-három alkalommal délután 17 óráig.

Az előkészítő tanfolyamra azok vehetők fel, akik érettségi bizonyítvánnyal, vagy valamilyen képesítő oklevéllel rendelkeznek, és a választott felsőoktatási intézmény nappali, esti vagy levelező tagozatára való jelentkezés egyéb feltételeinek megfelelően.

Jelentkezni lehet november 25-ig személyesen vagy levélben (felbélyezett választórakccsal) a KLTE Természettudományi Kar, 4010 Debrecen, Pf. 18. (új épület I. emelet A/101. szoba).

A jelentkezőket itt tájékoztatják a beiratkozás időpontjáról és a tanfolyammal kapcsolatos tudnivalókról.

Nagyberuházás Leninvárosban

Újabb gyárrészlegnek, a polipropilén II-es számú üzemének létesítését kezdték meg a leninvárosi Tiszai Vegyi Kombinátban. Ez, hasonlóan az 1978 óta működő — évente 40 000 tonna műanyagot előállító I-es számú — gyárrészleghez, az olefinnyár melléktermékeiből, s ugyanekkor mennyiségben állítja majd elő a szineg, fólia, csomagolóanyag készítésére alkalmas polipropilént.

A sokoldalúan felhasználható műanyag próbagyártását a tervek szerint 1983-ban kezdik meg az új gyárrészlegben is. Az üzem 2,1 milliárd forintba kerül; technológiai berendezéseit japán cégek szállítják. Mintegy nyolcvan különféle részegységet és gépet pedig magyar vállalatok, köztük a Tiszai Vegyi Kombinát gépgyára készítettek.

Az új gyárrészleg egyike lesz a magyar—szovjet petrokémiai egyezmény során felépült üzemeknek, termékeiket nemcsak a hazai ipar használja fel, hanem exportra is jut belőlük.

HÍREK

1981. november 3., kedd ÉVFORDULÓNAPTÁR

Győző napja
A Nap két 6.31 — nyugszik
16.24 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS:
Kedd estig változóan felhős lesz az ég. Elszórtan várható rövid ideig tartó záporosó. Az északnyugati szél átmenetileg megerősödik, időnként viharossá fokozódik, majd újra mérséklődik. A hőmérséklet kedden kora délutánra 11 és 16 fok között a legvalószínűbb.

ROCKZENE. A rockzene nagy együttesei címmel a Nazareth és a Led Zepplin együttes lemezeivel ismerkedhetnek a magnóklub tagjai november 4-én, szerdán 18 órától a Kőlcsey Művelődési Központ főtérkéjében.

KISGALÉRIA. A kabai Mácsai Sándor Művelődési Ház kisgalériájában november 5-én, csütörtökön este fél 6-kor nyitja meg dr. Tóth Ervin művészettörténész Hondromatidisz Rigasz görög szobrászművész kiállítását. A kiállítás november 13-ig tekinthető meg.

KORUNK VALÓSÁGA. A kulturális mozgalom általános tagozatának megyei döntőjébe jutott 200 brigád számára a vetélkedő helyszíneinek sorsolását november 4-én, szerdán délután 4 órakor tartják a Kőlcsey Művelődési Központ konferenciatermében.

SZEMINÁRIUM. Ezzel a címmel kezdődik ma, kedden 20 óra 30 perckor a televízió 2-es programján az a portréműsor, amely többek között dr. Szabó Imre hajdú-bihari tanácselnök pályáját, közéleti szerepvállalását mutatja be.

KÖZLEMÉNYEK

A TITASZ V. debreceni üzemigazgatóság debreceni kirendeltsége tájékoztatja a kizárólag éjszakai időszakban üzemelő hőerőmű készülékekkel (hőerőmű villamoskályha, forróvíz-tároló bojler) rendelkező fogyasztókat, hogy a fogyasztásmérő berendezéseket, illetve azok tartozékait 1981. október közepétől rendszeresen ellenőrizni fogja.

Az ellenőrzés alkalmával észlelt hiányosságokat — rendelkezéseket (álló fogyasztásmérő és kapcsolóóra, ólomzárlány, pontatlanul járó és kapcsoló kapcsolóóra) a helyszínen azonnal kijavítjuk, de legkésőbb egy héten belül a mérőcsere is elvégezzük.

Felhívjuk fogyasztóink figyelmét, hogy a kizárólag éjszakai üzemelés este 21 óráig, másnap reggel 6 óráig tart, és ha az ellenőrzést követően az eddig mindig üzemelő berendezés csak az éjszakai időben fog működni, az nem meghibásodás, hanem rendszeres üzemelési mód, melyet a Villamosenergia-központigazgatási Szabályzat 2. § 4. pontjának d) bekezdése ír elő.

Kérjük tisztelt fogyasztóinkat, hogy az ellenőrzést végző szakemberek munkáját elősegítsék, továbbá tájékoztatásukat tudomásul venni szíveskedjenek. (x)

Százfif évvel ezelőtt, 1871. november 3-án született Várpalotán, és 89 éves korában, 1960 szeptemberében halt meg Budapesten Bán Aladár költő, műfordító, irodalomtörténész és folklorista.

Eredetileg ciszterciata szerzetesnek készült, majd kilépett a rendből és a fővárosban elvégezte az egyetemet; bölcsészeti doktorátust szerzett. Pár évi vidéken, majd 1901-től 1934-ig — nyugdíjazásáig — Budapesten volt gimnáziumi tanár. A többi között hosszabb időn át szerkesztette a Turán című folyóiratot. Sokrétű tevékenységet fejtett ki a finnugor népek kulturális és tudományos kapcsolatainak kiszélesítéséért. Számos műfordítást készített finn és észt írók, költők műveiből és sok finnugor vonatkozású cikke, tanulmánya, fordítása is megjelent.

Főbb munkái: Kanteletar; A finn népköltészet gyöngyei; Finn költők; Kalevipoeg; Képek a finn nép életéből; A sámánizmus fogalma és jelenségei; A Toldi-monda alaprajza; A finn nemzeti irodalom története.

XXXVIII. ÉV
259. SZÁM
ÁRA: 1,40 Ft
1981. XI. 4., SZERDA

A MAGYAR JEMEL KEDDI

Ko Ali Rigas

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ
Hajdú István
Telefon: 12-144

LÁTOGATÁS. Vasárnap Magyarországra érkezőt Wassily Leontief Nobel-díjazt közgazdász professzor, a New York-i egyetem gazdaságtudató intézetének professzora, Nyitrai Ferencné államtitkár meghívására, Leontief professzor a Központi Statisztikai Hivatalt és a Magyar Közgazdasági Társaság által szervezett III. magyar ágazati kapcsolatok mérleje konferencián vesz részt, melyet november 3-5. között Hévízen tartanak.

Ali Nassz találkozó

A hazánk jemeni párt döttség, Ali meddel, a J Párt KB főmen Nép Köztársaság Tanácsa Elr kével, minis élen kedder megkoszoruz

M a P Meleg

As első mozzanat si atomes szekunde úgynevez

A több hogy kés tonnányi és távnyó gőspapot, minv főgőz gőz

A harc távnyó csapó fűv

A harc távnyó csapó fűv